

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (Φο.Δ.Σ.Α)
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ 2017 - 2019 (Έτη αξιολόγησης: 2017 – 2019)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

Πίνακας Περιεχομένων

Γενικά	3
1 Συνοπτική παρουσίαση της εφαρμογής του Επιχειρησιακού Σχεδίου την περίοδο 2017 - 2019.....	6
2 Παρακολούθηση Αξόνων και Δράσεων	10
2.1 Άξονας 1: Επιχειρησιακός – Επενδυτικός Σχεδιασμός με Βάση τον ΠΕΣΔΑ.....	10
2.1.1 Έργα που ολοκληρώθηκαν	11
2.1.2 Συνεχιζόμενα έργα.....	13
2.1.3 Νέα έργα.....	16
2.1.4 Διάθεση απορριμμάτων στους χώρους υγειονομικής ταφής	20
2.2 Άξονας 2: Εστίαση στο Ανθρώπινο Δυναμικό	22
2.2.1 Ενέργειες βελτίωσης του υφιστάμενου τρόπου λειτουργίας:	22
2.2.2 Ενέργειες ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού:.....	24
2.2.3 Ενέργειες αντιμετώπισης της ελλιπούς στελέχωσης:.....	25
2.3 Άξονας 3: Αξιοποίηση Συγχρηματοδοτούμενων Πόρων και Μόχλευση Ιδιωτικών Κεφαλαίων	27
2.3.1 Ένταξη προτάσεων του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. σε πράξεις χρηματοδότησης:.....	27
2.3.2 Υλοποίηση έργων του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. με χρηματοδοτούμενους πόρους:	28
2.3.3 Προτάσεις του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. που δεν εντάχθηκαν σε πράξη χρηματοδότησης:.....	29
2.4 Άξονας 4: Δράσεις Πρόληψης	30
3 Οικονομικά Στοιχεία	34
3.1 Γενικές πληροφορίες	34
3.2 Έσοδα	36
3.3 Έξοδα	37
3.4 Επενδύσεις (Τεχνικό Πρόγραμμα και Λοιπές Επενδύσεις)	38
4 Δείκτες Παρακολούθησης	40
5 Διαπιστώσεις – Προτάσεις - Επισημάνσεις	42

Γενικά

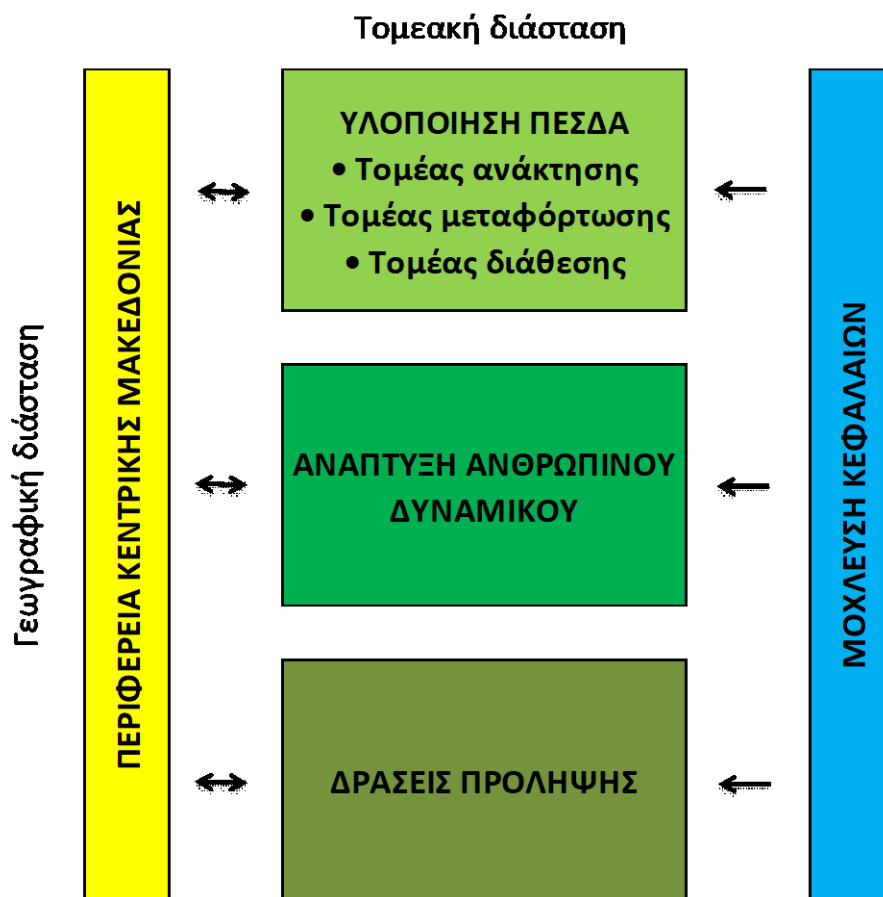
Ο θεσμός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ολοκληρώνει την τρίτη Αυτοδιοικητική περίοδο εφαρμογής του για τους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού. Εξαρχής ο στόχος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ήταν να αποτελέσουν, για κάθε περίοδο, το βασικό εργαλείο προγραμματισμού της δράσης των ΟΤΑ, με την εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών προγραμματισμού και τη συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού τους. Στόχος είναι η διαδικασία προγραμματισμού, παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των ΟΤΑ, να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις και με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό του.

Κατά την πρώτη Αυτοδιοικητική περίοδο (2007 – 2010), ο στόχος αυτός επιλέχθηκε να υλοποιηθεί με την υποχρέωση εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, με τη συγκρότηση διεπιστημονικής ομάδας και όπου κρίνονταν απαραίτητο με τη βοήθεια εξωτερικών συμβούλων. Κατά την δεύτερη Αυτοδιοικητική περίοδο (01/01/2011 – 31/08/2014), θεσμοθετήθηκε η εκπόνηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για το σύνολο των ΟΤΑ Α΄ βαθμού της χώρας, μέσω της σύστασης στελέχωσης και λειτουργίας υπηρεσίας επί θεμάτων προγραμματισμού κατά τις οργανικές διατάξεις κάθε ΟΤΑ. Κατά την τρίτη Αυτοδιοικητική περίοδο (01/09/2014 – 31/08/2019), το ζητούμενο είναι να αναδειχθεί, να αξιοποιηθεί και να ενισχυθεί η επιχειρησιακή ικανότητα των ΟΤΑ Α΄ βαθμού. Στο διάστημα αυτό, φαίνεται να έχει επιτευχθεί μια χωρικά διαφοροποιημένη εξοικείωση του Αυτοδιοικητικού συστήματος με το θεσμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ως αποτέλεσμα πολλών παραγόντων.

Η σύσταση του Περιφερειακού Συνδέσμου Φο.Δ.Σ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 70259/23-12-2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης (ΦΕΚ 3426/Β΄/2013) και ξεκίνησε την λειτουργία του την 01/01/2014. Το 2016 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες σύνταξης κατάστασης απογραφής - ισολογισμού έναρξης (απόφ. Δ.Σ. 7/2016 ΑΔΑ: 7Χ5ΣΟΞΧΝ-ΝΦΒ). Το 2017 καταρτίστηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τα έτη 2017 – 2019 (απόφ. Δ.Σ. 7/2017 ΑΔΑ: ΩΠΛΨΟΞΧΝ-Κ6Φ).

Η κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος πραγματοποιήθηκε στη βάση δύο διαστάσεων, όπως φαίνεται και στην ακόλουθη εικόνα:

- Την τομεακή διάσταση (στους τομείς ανάπτυξης, μεταφόρτωσης, ασφαλούς διάθεσης, πρόληψης, και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού) και
- Την γεωγραφική διάσταση με εστίαση στην Κεντρική Μακεδονία, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του Εθνικού και του Περιφερειακού Σχεδιασμού.

Σε ό,τι αφορά στην τομεακή διάσταση, ο τομέας ανάκτησης αναπτύσσεται μέσω των δράσεων που αφορούν στην κατασκευή και λειτουργία μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων και βιοαποβλήτων. Ο τομέας μεταφόρτωσης αναπτύσσεται μέσω δράσεων υλοποίησης ΣΜΑ. Ο τομέας ασφαλούς διάθεσης αναπτύσσεται μέσω των δράσεων διαχείρισης απορριμμάτων στις εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ και ΧΥΤΥ. Ο τομέας ανθρώπινο δυναμικό αναπτύσσεται μέσω των δράσεων εκσυγχρονισμού, αξιοποίησης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Τέλος, ο τομέας πρόληψης αναπτύσσεται μέσω των δράσεων επικοινωνίας, πληροφόρησης και προώθησης των αρχών της ορθής διαχείρισης.

Σε ό,τι αφορά στην γεωγραφική διάσταση, κύριο μέλημα δεν είναι η διασφάλιση της ομοιομορφίας. Είναι η παροχή ενός ισορροπημένου πλαισίου λειτουργίας, με δράσεις οι οποίες μπορούν να εφαρμοσθούν στην φυσιογνωμία της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα να αναπτυχθούν, διατηρώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τις ιδιαίτερες δυνατότητες λειτουργίας τους.

Η μόχλευση κεφαλαίων αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την βέλτιστη ανάπτυξη των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, εκπονούνται από το Γρ. Προγραμματισμού η ενδιάμεση και τελική έκθεση αξιολόγησης, που στόχο έχουν τον έλεγχο και την πρόοδο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, τον εντοπισμό καθυστερήσεων ή

αστοχιών και την εισήγηση για λήψη αποφάσεων, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίησή του.

Η παρούσα έκθεση, αφορά στα έτη 2017, 2018 και 2019 και εντάσσεται σε μια γενικότερη προσέγγιση βελτίωσης της ευελιξίας, εξωστρέφειας και προσανατολισμού του Φο.Δ.Σ.Α. στο αποτέλεσμα. Επιχειρείται μ' αυτόν τον τρόπο να ενισχυθεί η συνοχή και η εικόνα του συνόλου, ούτως ώστε να αποφευχθεί η αποσπασματικότητα.

Ο Φορέας, αλλά και η δημόσια διοίκηση γενικότερα, λειτουργεί μέσα σε ρευστό περιβάλλον, με ταχύτατες και σημαντικές αλλαγές στο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό σύστημα. Παράλληλα διαμορφώνεται μια έντονη κινητικότητα στα ζητήματα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρεται η ψήφιση του Ν. 4496/2017 για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων στον οποίο προβλέπεται και το περιβαλλοντικό τέλος χρήσης της πλαστικής σακούλας. Η ψήφιση του Ν. 4555/2018 (πρόγραμμα Κλεισθένης Ι) για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Η έκδοση της ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930-08-04-2019 (ΦΕΚ 1277/Β/2019) για τον καθορισμό των γενικών κανόνων τιμολόγησης (κανονισμός τιμολόγησης). Η ψήφιση του Ν. 4609/2019 για την κατάργηση του τέλους ταφής και την καταβολή περιβαλλοντικής εισφοράς για την ενίσχυση δράσεων κυκλικής οικονομίας. Η καθιέρωση του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (Ν. 4440/2016). Η σωστή λειτουργία του Φο.Δ.Σ.Α. αποτελεί προϋπόθεση δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος ανάπτυξης.

Η έκθεση αξιολόγησης δεν αποτελεί εγχειρίδιο. Είναι εργαλείο ενημέρωσης και συζήτησης. Παρέχει εύλογη εικόνα των αποτελεσμάτων εφαρμογής του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Φο.Δ.Σ.Α. την περίοδο 2017 - 2019. Παράλληλα, η έκθεση αξιολόγησης αποτελεί έναν σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα λογοδοσίας των παραγόντων που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. Σ' αυτό, παρατίθενται στοιχεία της κατάστασης που διαμορφώθηκε την περίοδο που μας πέρασε και μπορούν να συνεισφέρουν στην διατύπωση προτάσεων ή στην κατανόηση των αποτελεσμάτων συγκεκριμένων ενεργειών.

1 Συνοπτική παρουσίαση της εφαρμογής του Επιχειρησιακού Σχεδίου την περίοδο 2017 - 2019

Ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φο.Δ.Σ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας, στην Τελική Έκθεση Αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου για την περίοδο 2017 - 2019, εκθέτει το παραγωγικό του έργο, παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ενεργειών του και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με τις αποκλίσεις που διαπιστώθηκαν κατά τα έτη αυτά.

Με γνώμονα την διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος, την παροχή αποτελεσματικών υπηρεσιών και την εκπλήρωση των σκοπών του, κατά την περίοδο 2017 - 2019, ο Φο.Δ.Σ.Α. διατήρησε την παραγωγικότητά του σε υψηλό επίπεδο και διαχειρίστηκε αποτελεσματικά τα ζητήματα που αντιμετώπισε, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του.

Παρά την μεγάλη γεωγραφική του έκταση, εντός της οποίας περιλαμβάνονται τόσο μεγάλα αστικά κέντρα, όσο και αγροτικές, αλλά και τουριστικές περιοχές, παρά τους περιορισμούς των πόρων (οικονομικών αλλά και ανθρώπινων), ανταποκρίθηκε στις προκλήσεις που δέχθηκε, με άμεσο αντίκτυπο στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Με όραμα την συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της εφαρμογής της ιεραρχίας στη Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων, ήτοι της αποφυγής – πρόληψης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανάκτησης υλικών και ενέργειας και ασφαλούς τελικής διάθεσης, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του και στη γεωγραφική περιοχή αναφοράς του, την περίοδο 2017 - 2019, ο Φο.Δ.Σ.Α. συνέχισε τις προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων κινδύνων και την βελτίωση της δημόσιας λειτουργίας του. Στην εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζεται η πυραμίδα ιεράρχησης των αποβλήτων.

Εικόνα 2

Σύμφωνα με την οδηγία 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα απόβλητα, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Πρόληψη: μέτρα τα οποία λαμβάνονται προτού μία ουσία, ένα υλικό ή ένα προϊόν καταστούν απόβλητα και τα οποία μειώνουν: την ποσότητα των αποβλήτων, τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ή την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες.

Επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν.

Ανακύκλωση: οιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης.

Ανάκτηση: οιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ό,τι απόβλητα εξυπηρετούν έναν χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ό,τι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας.

Διάθεση: οιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας.

Κατά την περίοδο 2017 – 2019 και στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος διενεργήθηκαν διαδικασίες υλοποίησης έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών. Από την κατηγοριοποίηση των διαδικασιών αυτών ανάλογα με το είδος του διαγωνισμού, προέκυψαν πέντε (5) κατηγορίες όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1

Διαγωνιστικές διαδικασίες που εκκίνησαν κατά τα έτη 2017 - 2018 - 2019			
Έτος	2017	2018	2019
Κατηγορία διαδικασίας	Πλήθος	Πλήθος	Πλήθος
Απευθείας αναθέσεις	108	71	89
Συνοπτικοί διαγωνισμοί	6	12	11
Ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί (ανοικτοί και διεθνείς)	16	17	23
Με διαπραγμάτευση	3	0	0
Κατεπείγουσες διαδικασίες	3	8	7
Σύνολο	136	108	130

Συνακόλουθα, υπεγράφησαν συμβάσεις σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2

Συμβάσεις που υπεγράφησαν κατά τα έτη 2017 - 2018 - 2019			
Έτος	2017		
Κατηγορία διαδικασίας	Πλήθος	Αξία (άνευ ΦΠΑ)	% Αξίας
Απευθείας αναθέσεις	112	733.443,09	32%
Συνοπτικοί διαγωνισμοί	13	168.273,42	7%
Ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί (ανοικτοί και διεθνείς)	21	1.240.168,10	54%
Με διαπραγμάτευση	4	80.580,35	3%
Κατεπείγουσες διαδικασίες	7	94.851,04	4%
Σύνολο	157	2.317.316,00	100%

Έτος	2018		
Κατηγορία διαδικασίας	Πλήθος	Αξία (άνευ ΦΠΑ)	% Αξίας
Απευθείας αναθέσεις	95	667.015,87	16%
Συνοπτικοί διαγωνισμοί	6	156.468,79	4%
Ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί (ανοικτοί και διεθνείς)	21	2.922.123,80	71%
Με διαπραγμάτευση	0	0,00	0%
Κατεπείγουσες διαδικασίες	4	363.404,25	9%
Σύνολο	126	4.109.012,71	100%

Έτος	2019		
Κατηγορία διαδικασίας	Πλήθος	Αξία (άνευ ΦΠΑ)	% Αξίας
Απευθείας αναθέσεις	92	674.174,61	4%
Συνοπτικοί διαγωνισμοί	13	369.197,17	2%
Ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί (ανοικτοί και διεθνείς)	36	14.428.595,29	93%
Με διαπραγμάτευση	0	0,00	0%
Κατεπείγουσες διαδικασίες	10	101.899,20	1%
Σύνολο	151	15.573.866,27	100%

Οι ανωτέρω πίνακες 1 και 2 αποτελούν την συνοπτική επισκόπηση του έργου του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. την περίοδο 2017 – 2019 για την υλοποίηση έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών. Επισημαίνεται ότι το πλήθος των διαγωνιστικών διαδικασιών του πίνακα 1, είναι διαφορετικό από το αντίστοιχο πλήθος του πίνακα 2 με τις υπογραφείσες συμβάσεις. Αυτό συμβαίνει γιατί πολλοί διαγωνισμοί προκηρύσσονται σε ομάδες και καταλήγουν σε περισσότερες από μία συμβάσεις. Άλλες συμβάσεις δεν συνάπτονται εντός του ίδιου έτους στο οποίο εκκίνησαν ως διαδικασία, ενώ ενδέχεται κάποια διαδικασία να ματαιωθεί πριν την υπογραφή της σύμβασης.

Στον πίνακα 2, έχει επιλεγεί ως κριτήριο αξιολόγησης η ποσοστιαία κατανομή της συνολικής αξίας των συμβάσεων ανά κατηγορία διαδικασίας. Από τον συσχετισμό αυτό, προκύπτει ότι την περίοδο 2017 – 2019, οι ανατεθείσες συμβάσεις, στην πλειοψηφία τους και με αντικειμενικό κριτήριο που αφορά στην πραγματική επιβάρυνση του Φο.Δ.Σ.Α., ανατέθηκαν κυρίως με ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς, παρά την υποστελέχωση του Οργανισμού και την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού. Πιο συγκεκριμένα, κατά τα έτη 2017, 2018, 2019, η αξία των συμβάσεων που υπεγράφησαν κατόπιν απευθείας ανάθεσης, ως ποσοστό επί του συνόλου, παρουσιάζει φθίνουσα πορεία και διαμορφώνεται σε 32%, 16% και 4% για κάθε έτος αντίστοιχα. Αντίθετα, η αξία των

συμβάσεων που υπεγράφησαν κατόπιν ηλεκτρονικού διαγωνισμού, ως ποσοστό επί του συνόλου, παρουσιάζει αύξουσα πορεία και διαμορφώνεται σε 54%, 71% και 93% για κάθε έτος αντίστοιχα.

Κυριότερη κατηγορία πλημμελούς υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι εκείνη που αφορά στις δράσεις διαχείρισης μη επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων και διαχείρισης αποβλήτων υγειονομικών μονάδων. Αυτό γιατί η διαχείριση τόσο των βιομηχανικών αποβλήτων, όσο και των αποβλήτων υγειονομικών μονάδων, δεν είναι στις αρμοδιότητες του Φο.Δ.Σ.Α., πλην αυτών που προσομοιάζουν με αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ). Περιλαμβάνονται μεν στον ΠΕΣΔΑ, αλλά ξεφεύγουν από την επιχειρησιακή δράση του Φο.Δ.Σ.Α. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να αναθεωρηθούν στο επόμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ούτως ώστε η εκτέλεσή του να είναι συνυφασμένη με την πορεία του Οργανισμού.

Ομοίως, ανάλογες διαπιστώσεις εντοπίστηκαν και στα Πράσινα Σημεία της δράσης: «Σχέδιο κατασκευής – λειτουργίας μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων». Τα Πράσινα Σημεία είναι συμπληρωματικές υποδομές στον ΠΕΣΔΑ, που έρχονται να υποστηρίξουν τις δράσεις του Φο.Δ.Σ.Α., προκειμένου η διαχείριση των αποβλήτων να είναι ολοκληρωμένη και συμβατή με τις απαιτήσεις του ΕΣΔΑ. Ο ρόλος του Φο.Δ.Σ.Α. είναι συντονιστικός και υποστηρικτικός, αφού η υλοποίηση των Πράσινων Σημείων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων. Και στην περίπτωση αυτή, οι διαπιστώσεις που διατυπώνονται εδώ, θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά την κατάρτιση του επόμενου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η διαδικασία κατάρτισης της τελικής έκθεσης, ανέδειξε περιπτώσεις που υπογραμμίζουν ότι ο Φο.Δ.Σ.Α. υλοποιεί και προγραμματίζει έργα στρατηγικής σημασίας, σημαντικής έντασης που δημιουργούν προστιθέμενη αξία τόσο στον ίδιο τον Οργανισμό, όσο και στους πολίτες, σύμφωνα πάντα με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ. Παράλληλα όμως, ανέδειξε και περιπτώσεις που καταδεικνύουν λειτουργικές αδυναμίες. Τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί δεν είναι τα μέγιστα.

2 Παρακολούθηση Αξόνων και Δράσεων

Ο Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. επιτελεί έναν σπουδαίο και ζωτικής σημασίας ρόλο για την προστασία του περιβάλλοντος, την διασφάλιση της ποιότητας ζωής των πολιτών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, αλλά και την συμμόρφωση της χώρας με της απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου του Φο.Δ.Σ.Α. στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και την βελτίωση της διοικητικής του ικανότητας. Στους άξονες προτεραιότητας αντανakλάται η βούληση της Διοίκησης, καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε Περιφερειακό και Εθνικό επίπεδο. Με επίκεντρο τις παραμέτρους αυτές, αναγνωρίστηκαν και καταγράφηκαν οι άξονες προτεραιότητας στο Επιχειρησιακό Σχέδιο 2017 – 2019. Στην παρούσα ενότητα, αναλύονται οι δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό, κατά την υπό εξέταση περίοδο.

2.1 Άξονας 1: Επιχειρησιακός – Επενδυτικός Σχεδιασμός με Βάση τον ΠΕΣΔΑ

Στον Άξονα αυτό, περιλαμβάνονται όλες εκείνες τις δράσεις που πρέπει να λάβουν χώρα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, προκειμένου η διαχείριση των αποβλήτων να είναι ολοκληρωμένη και συμβατή με τις απαιτήσεις του ΕΣΔΑ.

Υλοποιείται με τις ακόλουθες δράσεις:

- Δράσεις:
- 1.1. Σχέδιο κατασκευής – λειτουργίας μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων
 - 1.2. Διαχείριση μη επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων*.
 - 1.3. Διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων**
 - 1.4. Διαχείριση απορριμμάτων κατά την μεταβατική περίοδο
 - 1.5. Υλοποίηση ΣΜΑ

* Στις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του παρόντος προγράμματος δεν συμπεριλαμβάνονται σχετικές δράσεις. Ωστόσο όσον αφορά τα αστικού τύπου απόβλητα των βιομηχανιών, αυτά διαχειρίζονται ως ΑΣΑ και συμπεριλαμβάνονται στην δράση 1.4.

** Ο Οργανισμός διαχειρίζεται τα απόβλητα υγειονομικών μονάδων που προσομοιάζουν με ΑΣΑ (ήτοι αποστειρωμένα απόβλητα) και ο προγραμματισμός των δράσεων αυτών συμπεριλαμβάνεται στην δράση 1.4.

Για τις ανάγκες τις παρούσας, ως έργο ορίζεται: Η κατασκευή, προμήθεια, υπηρεσία, μελέτη, εμπειρογνωμοσύνη, σύμβαση, κρατική ενίσχυση, αποζημίωση, ενέργεια Τεχνικής Βοήθειας, χρηματοδοτική συνεισφορά και δράση, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του άξονα προτεραιότητας.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, κατά την διάρκεια του υπό εξέταση χρονικού διαστήματος, ο Φο.Δ.Σ.Α. προέβη στα ακόλουθα:

2.1.1 Έργα που ολοκληρώθηκαν

Ως έργα που ολοκληρώθηκαν νοούνται αυτά για τα οποία η παραλαβή (διοικητική, προσωρινή ή οριστική), η έναρξη λειτουργίας ή η έγκριση του τελικού λογαριασμού, έλαβε χώρα την περίοδο 2017 - 2019.

α/α	ΕΡΓΟ	ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ
1	Κατασκευή Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Β.Δ. Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ν. Θεσσαλονίκης	4146/20-03-2017 (28/02/2017)	515/12 ^Η /2017 (ΩΜΤΗΟΞΧΝ-Ξ1Θ)	141/13 ^Η /2019 (6Ρ0ΗΟΞΧΝ-6ΒΞ)	
2	Εκβραχισμοί	8767/02-09-2016 (15/08/2016)	-	408/9 ^Η /2017 (62ΗΩΟΞΧΝ-Τ59)	809/15 ^Η /2018 (Ω13ΡΟΞΧΝ-Ζ2Μ)
3	Ολοκλήρωση των Εργασιών Κατασκευής των Κυψελών 3 & 4 του ΧΥΤΑ Β.Δ. Τομέα Ν. Θεσσαλονίκης	12692/29-09-2018 (25/08/2017)	516/12 ^Η /2017 (6ΣΙΞΟΞΧΝ-ΒΕΘ)	1428/42 ^Η /2017 (6ΜΘΓΟΞΧΝ-ΥΟΟ)	1276/41 ^Η /2018 (7ΔΣΕΟΞΧΝ-ΘΧΑ)
4	Αποκατάσταση Χώρου Ταφής Απορριμμάτων στη Θέση «Καλαμάκι» του Δ.Δ. Ταγαράδων του Δ. Θέρμης Ν. Θεσσαλονίκης – Γ' Φάση	2167/13-02-2017 (30/01/2017)	-	763/23 ^Η /2017 (7ΖΑ1ΟΞΧΝ-ΙΩΦ)	1019/22 ^Η /2018 (ΨΣΦΥΟΞΧΝ-7Ξ9)
5	Κατασκευή Στεγανής Λιμνοδεξαμενής Αποθήκευσης Ανεπεξέργαστων Στραγγισμάτων του Χ.Υ.Τ.Α Μαυροράχης	13066/30-12-2016 (Ω3ΜΑΟΞΧΝ-07Ζ)	-	1489/44 ^Η /2017 (607ΨΟΞΧΝ-Γ38)	854/17 ^Η /2018 (ΩΕΥ5ΟΞΧΝ-ΥΩΚ)
6	Έργα Βελτίωσης και Αποκατάστασης Λειτουργικότητας ΧΥΤΑ 2ης ΔΕ Ν. Πιερίας – Λιτοχώρου	14624/17-09-2018 (31-08-2018) (6ΞΓΩΟΞΧΝ-Κ2Ψ)	1291/42 ^Η /2018 (6ΧΙ6ΟΞΧΝ-ΑΦΤ)	230/17 ^Η /2019 (ΨΟ92ΟΞΧΝ-90Γ)	6/1 ^Η /2020 (ΩΣ5ΘΟΞΧΝ-ΞΘΔ)
7	Εργασίες Αποκατάστασης Οδοστρώματος στον ΣΜΑ Ν. Ζίχνης Σερρών	3954/11-04-2016	426/13 ^Η /2016 (6ΜΧΘΟΞΧΝ-ΜΙΞ)	650/30 ^Η /2016 (6ΒΘ4ΟΞΧΝ-697)	866/27 ^Η /2017 (ΩΧ2ΠΟΞΧΝ-ΛΛ0)
8	Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων Νομού Σερρών ¹	Ολοκληρώθηκε η μελέτη, χρηματοδότηση και κατασκευή του έργου. Η λειτουργία του ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2019. Απόφ. 439/33 ^Η /2019 (6ΛΤΧΟΞΧΝ-3ΛΩ).			
9	Εκπόνηση Μελέτης για την Τροποποίηση Περιβαλλοντικών Όρων ΧΥΤΑ Κεντρικής Μακεδονίας (ΧΥΤΑ Έδεσσας, ΧΥΤΑ Γιαννιτών, ΧΥΤΑ Κιλκίς, ΧΥΤΑ Ανθεμούντα και ΧΥΤΑ Πολυγύρου)	16944/08-11-2019	-	-	510/38 ^Η /2019 (Ω7ΗΤΟΞΧΝ-Λ13)
10	Εκπόνηση Γεωλογικών –	Έγκριση μελέτης Α.Π. 18359/11-12-2018.			

¹ Η σύμβαση ΣΔΙΤ αφορά στην μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των υποδομών της μονάδας. Ως εκ τούτου, το έργο συμπεριλαμβάνεται και στην επόμενη ενότητα, μόνο ως προς την λειτουργία και συντήρηση των υποδομών της.

Υδρογεωλογικών Μελετών για την Έκδοση Αδειών Εκτέλεσης Έργων Υδροληψίας στις Εγκαταστάσεις του ΦΟΔΣΑ	Αποδοχή λογαριασμού απόφ. 1292/42 ^η /2018 (64ΩΕΟΞΧΝ-M48)
--	---

Σπουδαίο έργο με βαρύνουσα σημασία για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ιδιαίτερα για τον Νομό Θεσσαλονίκης αποτέλεσε η έναρξη λειτουργίας του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων Βορειοδυτικού Πολεοδομικού Συγκροτήματος Νομού Θεσσαλονίκης (εφεξής ΣΜΑ Ευκαρπίας). Ο ΣΜΑ Ευκαρπίας αποτελεί βασική επιλογή του ΠΕΣΔΑ. Έχει χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Εθνικούς πόρους, ενώ καλύπτει πλήρως όλες τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής νομοθεσίας.

Ο ΣΜΑ Ευκαρπίας ξεκίνησε την δοκιμαστική του λειτουργία τον Μάρτιο του 2017, ενώ από τον Απρίλιο του ίδιου έτους ξεκίνησε η πλήρης λειτουργία του. Οι στόχοι της κατασκευής του κυρίως ήταν :

- Η εξοικονόμηση χρημάτων από τους Δήμους (καύσιμα μετακίνησης απορριμματοφόρων, εργατοώρες οδηγών - πληρωμάτων, συντήρηση οχημάτων κλπ)
- Η μείωση της κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων στο τμήμα του δρόμου από τον ΣΜΑ μέχρι τον ΧΥΤΑ
- Η μείωση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας από την μείωση των καυσίμων

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΣΜΑ Ευκαρπίας, οι στόχοι που επιτεύχθηκαν είναι :

- Το πρώτο έτος λειτουργίας (2017) ο αριθμός των απορριμματοφόρων που εισήλθαν στον ΣΜΑ ήταν 22.600 οχήματα. Αποτέλεσμα αυτού, ήταν τα απορριμματοφόρα των Δήμων να διανύσουν συνολικά 900.000 χλμ λιγότερα, ενώ τα οχήματα μεταφοράς του ΣΜΑ, διήνυσαν λιγότερα από 400.000 χλμ. μεταφέροντας περίπου 136.000 τόνους απορριμμάτων.
- Το ίδιο χρονικό διάστημα οι εργατοώρες που εξοικονόμησαν οι Δήμοι λόγω του ΣΜΑ υπολογίζονται στις 100.000 ώρες εργασίας (οδηγοί και πληρώματα).
- Για το έτος 2018 οι αντίστοιχοι αριθμοί αυξάνονται και τα δρομολόγια των Δήμων γίνονται περισσότερα από 37.300, με αποτέλεσμα τα οχήματα αυτά να διανύσουν περίπου 1.500.000 χλμ λιγότερα, ενώ τα οχήματα του ΣΜΑ διήνυσαν περίπου 600.000 χλμ (μεταφέρθηκαν περισσότεροι από 230.000 τόνοι απορριμμάτων) και οι αντίστοιχες εργατοώρες που κέρδισαν οι Δήμοι αυξήθηκαν σε περισσότερες από 150.000 ώρες εργασίας.
- Για το 2017 κυκλοφόρησαν στο τμήμα της οδού ΣΜΑ Ευκαρπίας – ΧΥΤΑ Μαυροράχης τουλάχιστον 12.500 οχήματα βαρέως τύπου λιγότερα και για το 2018, 19.000 αντίστοιχα οχήματα, μειώνοντας ταυτόχρονα και την πιθανότητα ατυχημάτων.
- Για το έτος 2019 οι αντίστοιχοι αριθμοί γίνονται: 35.500 δρομολόγια Δήμων, με αποτέλεσμα αυτά να διανύσουν περίπου 1.400.000 χλμ λιγότερα, ενώ τα οχήματα του ΣΜΑ διήνυσαν λιγότερα από 590.000 χλμ (μεταφέροντας περισσότερους από 220.000 τόνους απορριμμάτων), με τελικό αποτέλεσμα να μειωθούν οι εργατοώρες των Δήμων κατά 140.000 περίπου.

- Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της λειτουργίας του, ο ΣΜΑ Ευκαρπίας αναμένεται να καλύψει στα επόμενα χρόνια και την μεταφόρτωση της αποκομιδής του καφέ κάδου (βιοαπόβλητα) για την μεταφορά τους από τον ΣΜΑ Ευκαρπίας στις Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ).

2.1.2 Συνεχιζόμενα έργα

Ως συνεχιζόμενα έργα νοούνται αυτά των οποίων η παραλαβή (διοικητική, προσωρινή ή οριστική) δεν ολοκληρώθηκε την περίοδο 2017 - 2019.

α/α	ΕΡΓΟ – ΜΕΛΕΤΗ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΑΞΙΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
1	Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων Νομού Σερρών	Κατασκευή μιας ορθά οργανωμένης εγκατάστασης επεξεργασίας στερεών αποβλήτων του Νομού Σερρών	Κατ' αποκοπή ανάλογα με τις διαχειριζόμενες ποσότητες (Σύμβαση ΣΔΙΤ)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ Το έργο συμπεριλαμβάνεται στην παρούσα ενότητα μόνο ως προς την λειτουργία και συντήρηση, καθώς η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί
2	Συμφωνία – Πλαίσιο για την Εκπόνηση Μελετών Αναβάθμισης και Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης Υφιστάμενων ΧΥΤΑ Κεντρικής Μακεδονίας	Α. Αναβάθμιση του Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Ν. Θεσσαλονίκης Β. Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενων ΧΥΤΑ Ν. Σερρών και Ν. Κιλκίς Γ. Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενων ΧΥΤΑ Ν. Χαλκιδικής (Πολυγύρου και Ανθεμούντα) Δ. Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενων ΧΥΤΑ Ν. Πέλλας (Έδεσσας και Γιαννιτσών)	540.714,52 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
3	Επέκταση του ΧΥΤΑ 2 ^{ης} ΔΕ Ν. Πιερίας (Δ. Δίον-Ολύμπου)	Αναβάθμιση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Λιτοχώρου. Συμπεριλαμβάνει την επέκταση του ΧΥΤΑ, την κατασκευή της ΕΕΣ και την κατασκευή των λοιπών έργων υποδομής.	291.887,67 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
4	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Έργων Διευθέτησης στα Πλαίσια της Μελέτης Οριοθέτησης Ρέματος ΧΥΤΑ Ανθεμούντα	Απαιτούμενες μελέτες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του ΧΥΤΑ Ανθεμούντα	17.846,97 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
5	Υδραυλική Μελέτη για την Μελέτη Οριοθέτησης	Απαιτούμενες μελέτες για την περιβαλλοντική αδειοδότηση	17.616,31 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

	Ρέματος ΧΥΤΑ Ανθεμούντα	του ΧΥΤΑ Ανθεμούντα		
6	Σύνταξη Μελετών για την Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ	Μελέτες ωρίμανσης και τεύχη δημοπράτησης του έργου κατασκευής της ΜΕΑ Ανατολικού Τομέα για εξυπηρέτηση Δήμων της ΠΕ Θεσσαλονίκης (Δήμοι: Καλαμαριάς, Πυλαίας-Χορτιάτη, Θερμαϊκού, Θέρμης και Θεσσαλονίκης (40%) και το σύνολο των Δήμων της ΠΕ Χαλκιδικής (Δήμοι: Αριστοτέλη, Κασσάνδρας, Νέας Προποντίδας, Πολυγύρου, Σιθωνίας)	889.146,56 (Σύμβαση)	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»
7	Σύνταξη Μελετών Ωρίμανσης για την Υλοποίηση των Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων της ΠΚΜ	Εκπόνηση μελετών ωρίμανσης και σύνταξης τευχών δημοπράτησης επτά (7) Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) στην ΠΚΜ	843.493,31 (Σύμβαση)	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»
8	Ωρίμανση Τεχνικών Μελετών για την Υλοποίηση της Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) Δυτικού Τομέα ΠΚΜ	Εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών ωρίμανσης (υποστηρικτικές μελέτες, ΜΠΕ, τεχνική προμελέτη) και των τευχών δημοπράτησης για κατασκευή της ΜΕΑ Δυτικού Τομέα ΠΚΜ	1.062.337,83 (Σύμβαση)	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»
9	Υδραυλική Μελέτη Μονάδας Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων ΠΕ Ημαθίας	Εκπόνηση υδραυλικής μελέτης των ΜΕΒΑ της ΠΕ Ημαθίας	24.676,00 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
10	Σύνταξη Μελέτης για την Προσθήκη Μονάδας Προεπεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων στην Υφιστάμενη Μονάδα Βιολογικής Επεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων του ΣΜΑ Β.Δ. Πολεοδομικού Συγκροτήματος	Προσδιορισμός των τεχνικών χαρακτηριστικών της μονάδας καθώς και των αναγκών παρεμβάσεων στην υφιστάμενη μονάδα	7.688,00 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
11	Συμφωνία – πλαίσιο για την «Σύνταξη μελετών ωρίμανσης για την κατασκευή ΣΜΑ Κεντρικής Μακεδονίας»	Αντικείμενο είναι η ωρίμανση μελετών των σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων Κεντρικής Μακεδονίας, που προβλέπονται στον εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ	463.450,00 (Σύμβαση)	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

Σπουδαίο έργο με βαρύνουσα σημασία για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και ιδιαίτερα για τον Νομό Σερρών αποτέλεσε η ένταξη της πράξης «Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων Νομού Σερρών» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» (εφεξής ΜΕΑ Σερρών). Η σύμβαση σύμπραξης Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), που υπεγράφη στις 13-06-2017 και έχει διάρκεια 27 έτη, αφορά

στην μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των υποδομών της και είναι το πρώτο έργο ΣΔΙΤ που συνδέει πόρους της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (ΕΣΠΑ 2014-2020) με ιδιωτικά κεφάλαια. Η μονάδα χρησιμοποιεί τις τεχνολογίες της μηχανικής ανακύκλωσης για την ανάκτηση υλικών (πλαστικό, μέταλλο, χαρτί) με σύγχρονο εξοπλισμό όπως οπτικούς διαχωριστές, μαγνητικούς διαχωριστές κ.α. και της αερόβιας κομποστοποίησης του υπολειπόμενου κλάσματος, για την παραγωγή υλικού τύπου κομπόστ. Επίσης θα δέχεται και θα επεξεργάζεται προδιαλεγμένα οργανικά απόβλητα από την διαλογή στην πηγή που θα εφαρμόζουν οι Δήμοι (καφέ κάδος), ώστε να παράγει υψηλής ποιότητας κομπόστ, κατάλληλο ακόμα και για γεωργική χρήση.

Το έργο κατασκευάστηκε σε έκταση 57.000 τ.μ., πλησίον του υφιστάμενου Χώρου Υγιονομικής Ταφής στη θέση “Ερείπια Νεράιδας” του Δήμου Ηράκλειας του Νομού Σερρών. Το συνολικό ύψος της επένδυσης ανέρχεται σε 36,2 εκατομμύρια ευρώ (συμβολή ΕΣΠΑ 15,2 εκατομμύρια ευρώ). Αναλυτικά οι εγκαταστάσεις της ΜΕΑ Σερρών περιλαμβάνουν:

- **Μονάδα Φυλακίου- Ζυγιστηρίου**, όπου γίνεται αυτοματοποιημένα η ζύγιση, ενώ παράλληλα γίνεται παρακολούθηση του συνόλου του εργοστασίου μέσω κλειστού κυκλώματος CCTV. Το φυλάκιο είναι εξοπλισμένο με πύλη ανίχνευσης ραδιενέργειας για τον εντοπισμό τυχόν ακατάλληλων υλικών στα εισερχόμενα απορριμματοφόρα.
- **Μονάδα Υποδοχής**, όπου παραλαμβάνονται τα απορρίμματα μέσω ταχυκίνητων πορτών. Στην συνέχεια, τα απορρίμματα τροφοδοτούνται στη γραμμή επεξεργασίας μέσω του πρωτοβάθμιου σχίστη σάκων και μεταφέρονται προς περαιτέρω μηχανική επεξεργασία στη μονάδα Μηχανικής Διαλογής.
- **Μονάδα Μηχανικής Διαλογής**, όπου γίνεται η μηχανική ανακύκλωση των απορριμμάτων και ο διαχωρισμός του οργανικού υλικού, χρησιμοποιώντας πλήρως αυτοματοποιημένο και σύγχρονο εξοπλισμό. Τα ανακυκλώσιμα που ανακτώνται είναι: σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο, πλαστικά, χαρτί και χαρτόνι.
- **Μονάδα Κομποστοποίησης**, η οποία αποτελείται από τέσσερις αυτόνομους αντιδραστήρες. Η λειτουργία της είναι πλήρως αυτοματοποιημένη, δίχως να απαιτείται η παρουσία προσωπικού σε κανένα στάδιο της επεξεργασίας. Το οργανικό υλικό τροφοδοτείται αυτόματα στους αντιδραστήρες όπου γίνεται ελεγχόμενος αερισμός του υλικού, ενώ ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται συνεχής ανάδευση και παράλληλα προώθηση του υλικού στο σημείο εξόδου, μετά την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος. Το παραγόμενο υλικό ονομάζεται Υλικό Τύπου Κόμποστ ή Κόμποστ Τύπου Α. Το παραγόμενο Υλικό Τύπου Κόμποστ από τη Μονάδα Κομποστοποίησης οδηγείται στη Μονάδα Ραφιναρίας για την αφαίρεση προσμίξεων, με σκοπό τη δημιουργία ενός εξευγενισμένου και υψηλής ποιότητας προϊόντος. Το εξευγενισμένο πλέον Υλικό Τύπου Κόμποστ που εξέρχεται της μονάδας ραφιναρίας αποθηκεύεται σε σωρούς στην παρακείμενη πλατεία αποθήκευσης κόμποστ έως τη διάθεσή του προς χρήση.
- **Βιόφιλτρα**. Το σύνολο των μονάδων επεξεργασίας βρίσκεται σε αρνητική πίεση, και ο αναρροφούμενος αέρας από αυτές οδηγείται για επεξεργασία σε σύστημα απόσμησης – αποκονίωσης, που αποτελείται από πλυντρίδες, σακκόφιλτρα και βιόφιλτρα, προκειμένου να εξευγενιστεί από οσμές και σκόνη πριν την τελική διάθεσή του στο περιβάλλον.
- **Κτίριο Διοίκησης** αποτελούμενο από γραφεία που φιλοξενούν το διοικητικό προσωπικό, ενώ επίσης διαθέτει χώρους εστίασης του προσωπικού, αποδυτήρια και αίθουσες συναντήσεων για τη φιλοξενία επισκεπτών.

- **Συνεργείο – Αποθήκη.** Το κτίριο Συνεργείου – Αποθήκης, διαθέτει επαρκή αποθηκευτικό χώρο για την οργάνωση των ανταλλακτικών και των αναλωσίμων, καθώς και τις απαιτούμενες υποδομές για την εξυπηρέτηση του τμήματος συντήρησης του εργοστασίου.

Για το έργο αυτό, ο Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. απέσπασε μια ιδιαίτερα τιμητική διάκριση τον Μάιο του 2019, καθώς το έργο πέτυχε να προκριθεί στα 6 καλύτερα, σε διεθνές επίπεδο, στην κατηγορία «Best Utilities Projects in 2019» για Ευρώπη, Αφρική, Μέση Ανατολή στα πλαίσια του θεσμού των «Partnership Awards» που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο.

2.1.3 Νέα έργα

Ως νέα έργα νοούνται αυτά των οποίων η υλοποίηση θα ξεκινήσει μετά την υπό εξέταση περίοδο, αλλά η απόφαση υλοποίησής τους ελήφθη εντός της περιόδου αυτής.

α/α	ΕΡΓΟ – ΜΕΛΕΤΗ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ
1	Αποκατάσταση Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Σερρών στη Θέση 10χιλ. Ε.Ο. Σερρών – Μετοχίου	Το έργο αφορά την αποκατάσταση του Χ.Υ.Τ.Α. Σερρών (θέση Μετόχι) συνολικής έκτασης 42 στρεμμάτων.	2.617.513,47
2	Συντήρηση Οδοστρωμάτων Εσωτερικής Οδοποιίας ΧΥΤΑ και ΣΜΑ και Εσωτερικών Υποδομών	Με την εκτέλεση των προβλεπόμενων εργασιών, θα συντηρηθούν τα έργα υποδομής εγκαταστάσεων της αρμοδιότητας ΦΟΔΣΑ ΚΜ. Οι χώροι που θα συντηρηθούν είναι: <u>ΧΥΤΑ</u> : Μαυροράχης, Ταγαράδων, Κυλκίς, Σερρών, Έδεσσας, Αριδαίας (Αλμωπίας), Γιαντισών, Λιτοχώρου, Πολυγύρου, Ανθεμούντα <u>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ</u> : Δερβενίου, Θέρμης <u>ΣΜΑ</u> : Ιερισσού, Νικήτης Θα γίνουν παρεμβάσεις συντήρησης του υφιστάμενου οδικού δικτύου, αλλά και σε διάφορα τεχνικά έργα, που επηρεάζουν άμεσα τη λειτουργικότητα της οδού.	2.050.000,00
3	Ανόρυξη Γεωτρήσεων για την Κάλυψη Αναγκών Υδροδότησης ΣΜΑ Ευκαρπίας, ΣΜΑ Ζίχνης	Έργα ανόρυξης υδρευτικών γεωτρήσεων, καθώς υπάρχει αδυναμία υδροδότησης των εγκαταστάσεων από τα δημοτικά δίκτυα.	136.882,00
4	Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της ΜΕΑ Ανατολικού Τομέα. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης.	65.000.000,00
5	Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) Δυτικού Τομέα ΠΚΜ	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της ΜΕΑ Δυτικού Τομέα. Έχει υποβληθεί πρόταση στην ΕΓΣΔΙΤ για την κατασκευή του έργου. Αξιολογήθηκε από την ΔΕΣΔΙΤ και το έργο υπάχθηκε στις διατάξεις του Ν. 3389/05.	120.000.000,00
6	Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Κυλκίς	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	1.675.000,00
7	Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Πέλλας	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	2.445.000,00
8	Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Ημαθίας	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	4.100.000,00

9	Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Πιερίας	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	2.750.000,00
10	Ανατολική Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Χαλκιδικής	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	1.400.000,00
11	Δυτική Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Νομού Χαλκιδικής	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	2.050.000,00
12	1 ^η Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Ανατολικού Τομέα Π.Ε. Θεσσαλονίκης	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	4.375.000,00
13	2 ^η Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων Δυτικού Τομέα Π.Ε. Θεσσαλονίκης	Αντικείμενο του έργου είναι η κατασκευή της μονάδας. Θα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης με την ολοκλήρωση της ωρίμανσης της μελέτης	3.625.000,00
14	Κατασκευή Υποδομών Σ.Μ.Α. Αλεξάνδρειας	Αντικείμενο του έργου είναι κατασκευή υποδομών του ΣΜΑ	1.540.000,00
15	Συντηρήσεις Κτιρίων και Λοιπών Υποδομών	Αντικείμενο του έργου είναι η συντηρήσεις κτιρίων και λοιπών υποδομών	390.000,00
16	Κατασκευή Υποδομών Σ.Μ.Α. 2ης Δ.Ε. Θεσσαλονίκης (Επανομής/Μηχανιώνας)	Αντικείμενο του έργου είναι κατασκευή υποδομών του ΣΜΑ	1.939.999,84
17	Κατασκευή Υποδομών Σ.Μ.Α. Παιονίας	Αντικείμενο του έργου είναι κατασκευή υποδομών του ΣΜΑ	1.359.999,76
18	Κατασκευή Υποδομών Σ.Μ.Α. Κιλκίς	Αντικείμενο του έργου είναι κατασκευή υποδομών του ΣΜΑ	645.000,00
19	Αναβάθμιση και Επέκταση Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων ΧΥΤΑ Μαυροράχης	Το έργο περιλαμβάνει το σχεδιασμό της επέκτασης και αναβάθμισης των υφιστάμενων έργων διαχείρισης στραγγισμάτων (ΕΕΣ) του Χ.Υ.Τ.Α. Μαυροράχης. Έχει υποβληθεί αίτημα χρηματοδότησης	3.500.000,00
20	Επέκταση ΧΥΤΑ Κασσάνδρας - Φάση Β Αποκατάσταση Φάσης Α	Αντικείμενο του έργου είναι η επέκταση με την κατασκευή συμπληρωματικού κυττάρου απόθεσης των απορριμμάτων του Δ. Κασσάνδρας του Ν. Χαλκιδικής και την αποκατάσταση του υφιστάμενου ανενεργού κυττάρου. Σε διαδικασία σύνταξης τευχών δημοπράτησης του νέου έργου.	8.000.000,00
21	Επέκταση, Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Ν. Κιλκίς	Περιλαμβάνει την αναβάθμιση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Ν. Κιλκίς. Συμπεριλαμβάνει την επέκταση του ΧΥΤΑ με την κατασκευή της Β φάσης του, την αναβάθμιση της ΕΕΣ και την κατασκευή όλων των σχετικών έργων υποδομής. Δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες τελικής αποκατάστασης του υφιστάμενου κυττάρου. Έχει εκδοθεί απόφαση ένταξης και αναμένεται η προέγκριση δημοπράτησης ώστε να κατασκευαστεί το έργο	4.844.931,14
22	Επέκταση, Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Γιαννιτσών	Αναβάθμιση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Γιαννιτσών, η οποία συμπεριλαμβάνει την επέκταση του ΧΥΤΑ με την κατασκευή της Β φάσης του, την αναβάθμιση της ΕΕΣ και την κατασκευή όλων των σχετικών έργων υποδομής. Δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες τελικής αποκατάστασης του υφιστάμενου κυττάρου	5.700.000,00
23	Επέκταση, Αναβάθμιση	Περιλαμβάνει την αναβάθμιση και την περιβαλλοντική	7.500.000,00

	και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Ανθεμούντα	αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ 2ης Δ.Ε. του Ν. Χαλκιδικής (Ανθεμούντα), η οποία συμπεριλαμβάνει την επέκταση του ΧΥΤΑ με την κατασκευή της Β φάσης του, την αναβάθμιση της ΕΕΣ και την κατασκευή όλων των σχετικών έργων υποδομής. Δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες τελικής αποκατάστασης του υφιστάμενου κυττάρου.	
24	Επέκταση ΧΥΤΑ στη Θέση Μπουφόλακας του Δ. Κατερίνης (Γ' Φάση ΧΥΤ Κατερίνης)	Περιλαμβάνει την αναβάθμιση και την περιβαλλοντική αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Κατερίνης. Θα εξεταστεί η δυνατότητα αδειοδότησης της αποκατάστασης του υφιστάμενου κυττάρου	4.270.000,00
25	Επέκταση του ΧΥΤΑ 2ης ΔΕ Ν. Πιερίας – Λιτοχώρου	Περιλαμβάνει την αναβάθμιση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ Λιτοχώρου, η οποία συμπεριλαμβάνει την επέκταση του ΧΥΤΑ με την κατασκευή της Β φάσης του, την κατασκευή της ΕΕΣ και την κατασκευή όλων των λοιπών έργων υποδομής. Έχουν εκδοθεί οι περιβαλλοντικοί όροι	7.571.678,06
26	Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Πολυγύρου	Περιλαμβάνει το σχεδιασμό της επέκτασης και αναβάθμισης των υφιστάμενων έργων διαχείρισης στραγγισμάτων (ΕΕΣ) του Χ.Υ.Τ.Α. Πολυγύρου	1.116.000,00
27	Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Εδέσσης	Περιλαμβάνει το σχεδιασμό της επέκτασης και αναβάθμισης των υφιστάμενων έργων διαχείρισης στραγγισμάτων (ΕΕΣ) του Χ.Υ.Τ.Α. Εδέσσης	2.800.000,00
28	Αναβάθμιση και Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Υφιστάμενου ΧΥΤΑ Σερρών	Περιλαμβάνει το σχεδιασμό της επέκτασης και αναβάθμισης των υφιστάμενων έργων διαχείρισης στραγγισμάτων (ΕΕΣ) του Χ.Υ.Τ.Α. Σερρών	1.116.000,00
29	Αναδάσωση 30,2 στρεμμάτων στη Θέση «Μαυρόλακκος» Αναδασωτέας Έκτασης Α' Φάσης ΧΥΤΑ Αλμωπίας Πέλλας	Σκοπός του έργου είναι η οργάνωση της επανεγκατάστασης της δασικής βλάστησης σε 30 στρεμμάτων δασικής έκτασης που καταλήφθηκαν από τις εγκαταστάσεις του ΧΥΤΑ της Α' Φάσης	533.621,00
30	Κατασκευή Αποθηκευτικού Χώρου Ανακυκλώσιμων Υλικών	Το ΚΔΑΥ Ταγαράδων αποτελεί μια εγκατάσταση ανάκτησης υλικών από μη επικίνδυνα σύμμεικτα ανακυκλώσιμα απόβλητα μέσω μηχανικής και χειρωνακτικής διαλογής. Τα διαλεγόμενα υλικά συμπιέζονται και δεματοποιούνται. Βάσει των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του ΚΔΑΥ Ταγαράδων δεν είναι δυνατή η αποθήκευση των δεματοποιημένων υλικών πέρα των δύο ημερών ενώ τυχόν αποθήκευσή τους για διαχειριστικούς λόγους σε χώρο εξωτερικά του ΚΔΑΥ εγκυμονεί σημαντικό κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς, ειδικά κατά τους θερινούς μήνες, ενώ συνεπάγεται και υποβάθμιση της ποιότητας των ανακυκλώσιμων υλικών.	270.000,00
31	Κατασκευή Μονάδας Επεξεργασίας Στραγγισμάτων (ΜΕΣ) στο Π.Π. Δερβενίου	Το έργο περιλαμβάνει συνοπτικά: 1. Τις οικοδομικές εργασίες για την υποδοχή της προκατασκευασμένης και συμπαγούς (compact) ΜΕΣ. 2. Την προμήθεια και εγκατάσταση της προκατασκευασμένης και συμπαγούς (compact) μονάδας και του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.	277.685,60

		3. Τις εργασίες σύνδεσης με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. 4. Τη δοκιμαστική λειτουργία της προκατασκευασμένης και συμπαγούς (compact) ΜΕΣ για έξι μήνες από την ολοκλήρωση της εγκατάστασής.	
32	Κατασκευή Πάρκου Ανακύκλωσης – Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Υπόλοιπο του Αγροτεμαχίου 392 (Χώρος Κατασκευής ΣΜΑ Β.Δ. Τομέα)	Κατασκευή Πάρκου Ανακύκλωσης και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Υπόλοιπο του Αγροτεμαχίου 392 (Χώρος Κατασκευής ΣΜΑ Β.Δ. Τομέα)	10.000,00
33	Έργα Γεωτρήσεων στον ΧΥΤΑ Εδέσσης και Λουπές Παρεμβάσεις	Αντικείμενο του έργου είναι οι παρεμβάσεις στον ΧΥΤΑ Εδέσσης	28.000,00
34	Προσθήκη Μονάδας Προεπεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων ΣΜΑ ΒΔ Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ν. Θεσσαλονίκης	Αντικείμενο του έργου είναι η προσθήκη μονάδας προ-επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στην υφιστάμενη μονάδα βιολογικής επεξεργασίας υγρών αποβλήτων ΣΜΑ ΒΔ Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ν. Θεσσαλονίκης	180.000,00
35	Κατασκευή Αντλιοστασίων Γεώτρησης για την Κάλυψη Αναγκών Υδροδότησης στον ΣΜΑ Ευκαρπίας και ΣΜΑ Ν. Ζίχνης	Έργα κατασκευής αντλιοστασίων, καθώς υπάρχει αδυναμία υδροδότησης των εγκαταστάσεων από τα δημοτικά δίκτυα	120.000,00
36	Μελέτη Κατασκευής 5ης Κυψέλης ΧΥΤΑ ΒΔ Τομέα Ν. Θεσσαλονίκης	Αντικείμενο της μελέτης είναι η περιβαλλοντική αδειοδότηση και η εκπόνηση της τεχνικής μελέτης της 5ης κυψέλης στον ΧΥΤΑ Β.Δ. Τομέα Θεσσαλονίκης	160.000,00
37	Μελέτη Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης Πληρωμένων Κυττάρων Κεντρικής Μακεδονίας	Μελέτη Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης Πληρωμένων Κυττάρων Κεντρικής Μακεδονίας	250.000,00
38	Μελέτη Επεξεργασίας Στραγγισμάτων Δερβενίου	Αντικείμενο είναι η ωρίμανση μελέτης επεξεργασίας στραγγισμάτων Δερβενίου	15.000,00
39	Μελέτη Επέκτασης ΧΥΤΑ Κασσάνδρας	Μελέτη Επέκτασης ΧΥΤΑ Κασσάνδρας	40.000,00

Παρατηρώντας τον ανωτέρω πίνακα, διαπιστώνουμε ότι περιλαμβάνονται :

- Έργα αποκατάστασης και μεταφροντίδας των εγκαταστάσεων του συστήματος διαχείρισης αποβλήτων
- Έργα που αφορούν στο κατασκευαστικό και επενδυτικό πρόγραμμα του Φο.Δ.Σ.Α. (μελέτες και κατασκευές μεγάλων έργων)
- Έργα προληπτικής συντήρησης και βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων (ΧΥΤΑ και ΣΜΑ) ή και κατασταλτικής επέμβασης για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών ή έργα μεταβατικής περιόδου, όπως επεκτάσεις ΧΥΤΑ, βελτιώσεις εγκαταστάσεων επεξεργασίας στραγγισμάτων, τα οποία είναι αναγκαία ώστε να εξασφαλίζονται τα έργα τελικής διάθεσης.

2.1.4 Διάθεση απορριμμάτων στους χώρους υγειονομικής ταφής

Το συνολικό τონάζ των απορριμμάτων που παρέλαβε ο Φο.Δ.Σ.Α. την περίοδο 2017 – 2019 παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα ανά ΧΥΤΑ:

Πίνακας 3

Α/Α	Συνολικό τόνάζ ΑΣΑ που παρελήφθησαν ανά ΧΥΤΑ			
	ΧΥΤΑ	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019
1	ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ	434.681	464.654	479.967
2	ΧΥΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	83.557	83.366	68.500
3	ΧΥΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	28.266	27.951	28.117
4	ΧΥΤΑ ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΑ	72.876	64.211	63.893
5	ΧΥΤΑ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	22.439	28.466	25.017
6	ΧΥΤΑ ΕΔΕΣΣΑΣ	37.945	38.379	37.828
7	ΧΥΤΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	31.930	34.440	36.763
8	ΧΥΤΑ ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ	11.882	14.010	18.599
9	ΧΥΤΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	15.542	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	739.118	755.477	758.684

Οι ανωτέρω ποσότητες δεν αντιπροσωπεύουν τις ποσότητες των ΑΣΑ που παρήχθησαν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Ο Φο.Δ.Σ.Α. παρέλαβε και τα ΑΣΑ των πέντε (5) Δήμων του Νομού Δράμας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Ενώ αντίστοιχα τα ΑΣΑ του Δήμου Βέροιας, παρελήφθησαν από τον φορέα που διαχειρίζεται τα απορρίμματα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Περαιτέρω, στον ΠΕΣΔΑ προβλέφθηκε η διαχρονική εξέλιξη της συνολικής παραγωγής ΑΣΑ για το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, για το διάστημα 2014 – 2020 σε τόνους.

Από τα ανωτέρω, διαμορφώνεται ένας συγκεντρωτικός πίνακας στον οποίο παρατίθενται: α) οι ποσότητες που παρήχθησαν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και β) οι ποσότητες που προέβλεψε ο ΠΕΣΔΑ για το διάστημα 2017 – 2019. Οι ποσότητες που παρήχθησαν στην Κεντρική Μακεδονία προέκυψαν από τα στοιχεία του Πίνακα 3, αφαιρώντας τις ποσότητες των απορριμμάτων των Δήμων του Νομού Δράμας και προσθέτοντας τις ποσότητες των απορριμμάτων του Δήμου Βέροιας. Ο πίνακας αυτός είναι ο ακόλουθος:

Πίνακας 4

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας				
		Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019
α)	Ποσότητες ΑΣΑ που παρήχθησαν	722.187	739.885	753.359
β)	Ποσότητες ΑΣΑ που προέβλεψε ο ΠΕΣΔΑ	857.719	862.863	868.042
Απόκλιση παραγωγής από την πρόβλεψη του ΠΕΣΔΑ		16%	14%	13%

Από τα ανωτέρω διαπιστώνεται ότι τόσο η συνολική ποσότητα απορριμμάτων που παρέλαβε ο Φο.Δ.Σ.Α., όσο και οι ποσότητες που παρήχθησαν στην Κεντρική Μακεδονία, είναι μικρότερες από την συνολική ποσότητα ΑΣΑ που είχε προβλεφθεί στον ΠΕΣΔΑ για το ίδιο χρονικό διάστημα. Η απόκλιση της παραγωγής των αποβλήτων παρουσιάζει φθίνουσα τάση σε σχέση με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ. Η απόκλιση αυτή υπολογίζεται σε 16% για το έτος 2017, 14% για το έτος 2018 και 13% για το έτος 2019.

Αντίθετα, από τους πίνακες 3 και 4, διαπιστώνεται ότι η κατ' έτος εξέλιξη των ποσοτήτων ΑΣΑ, παρουσιάζει αυξητική τάση. Τα αίτια της διαπίστωσης αυτής, ξεφεύγουν από το αντικείμενο της παρούσας έκθεσης. Ενδεικτικά, αυτό μπορεί να οφείλεται σε παράγοντες όπως οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας που επηρεάζουν άμεσα τις καταναλωτικές συνήθειες, η πληθυσμιακή εξέλιξη κ.α.

Επιπροσθέτως, δεν έχει επιλεγεί ο συσχετισμός της ποσότητας των ΑΣΑ με τον συνολικό πληθυσμό ανά Περιφερειακή Ενότητα ως κριτήριο αξιολόγησης. Αυτό γιατί ο πληθυσμός μιας περιοχής, όπως αυτός έχει προσδιοριστεί στην πιο πρόσφατη απογραφή, διαφέρει σημαντικά από τον πληθυσμό που εξυπηρετεί η εκάστοτε εγκατάσταση ταφής απορριμμάτων. Ο συσχετισμός της ποσότητας των ΑΣΑ με τον συνολικό πληθυσμό της περιοχής κρίνεται αδόκιμος για λόγους όπως:

- Ο ΧΥΤΑ Σερρών εξυπηρετεί και πέντε δήμους του Νομού Δράμας και ο πληθυσμός της περιοχής αυτής δεν συμπεριλαμβάνεται στον πληθυσμό του Νομού Σερρών.
- Οι ΧΥΤΑ Ανθεμούντα και Πολυγύρου ανήκουν στο Νομό Χαλκιδικής, έναν κατεχοχόν τουριστικό Νόμο, η παραγωγή στερεών αποβλήτων του οποίου, παρουσιάζει εποχική διακύμανση κατά την τουριστική περίοδο του καλοκαιριού. Το ίδιο ισχύει και για τον ΧΥΤΑ Λιτοχώρου.
- Οι ΧΥΤΑ Κασσάνδρας, Αλμωπίας και Κατερίνης, έπαψαν να λειτουργούν. Οι Δήμοι που χρησιμοποιούσαν τους ΧΥΤΑ αυτούς, εξυπηρετήθηκαν από άλλες εγκαταστάσεις του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ.
- Ο Δήμος Βέροιας, εξυπηρετήθηκε από εγκαταστάσεις του φορέα που διαχειρίζεται τα απορρίμματα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
- Στους Νομούς Θεσσαλονίκης και Κιλκίς υφίσταται βιομηχανική περιοχή, γεγονός που αυξάνει τις παραγόμενες ποσότητες αποβλήτων κατηγορίας 20 του ΕΚΑ.

Συμπεράσματα:

- Ο Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. δεν είναι μονοδιάστατος. Ανταποκρίνεται στην πρόκληση της σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Προετοιμάζει το μέλλον, προγραμματίζοντας έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα. Μεριμνά για την απρόσκοπτη λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Μεριμνά για την διαχείριση της γης μέσω της αποκατάστασης των χώρων που έχουν παύσει να λειτουργούν μετά το πέρας της παραγωγικής τους ζωής και διαθέτει επαρκή χρηματοοικονομική εγγύηση για την κάλυψη του κόστους αυτού. Αναλαμβάνει όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες που διασφαλίζουν ότι τα αστικά απόβλητα που θα διατίθενται σε χώρους υγειονομικής ταφής, θα έχουν προηγουμένως υποβληθεί σε επεξεργασία. Δίνει έμφαση σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων που επεξεργάζονται απόβλητα διαχωρισμένα στην πηγή. Ωστόσο, προς το παρόν, ο μεγαλύτερος όγκος των

απορριμμάτων, οδηγούνται στους ΧΥΤΑ χωρίς να έχουν υποβληθεί σε κάποιου είδους επεξεργασία, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη εξάρτηση από την υγειονομική ταφή.

- Όλες οι ενέργειες που προβλέπονται για τα έργα πρώτης προτεραιότητας του εγκεκριμένου ΠΕΣΔΑ έχουν ξεκινήσει εντός του αρχικού χρονοδιαγράμματος (έτος 2016: χρόνος έγκρισης του ΠΕΣΔΑ, έτος 2020: έτος αναφοράς των στόχων του ΠΕΣΔΑ). Ωστόσο, η ολοκλήρωση των δράσεων εμπλέκει τόσο Υπηρεσίες οι οποίες αδειοδοτούν τα έργα αυτά, όσο και Υπηρεσίες οι οποίες χρηματοδοτούν την κατασκευή τους. Περαιτέρω, η ολοκλήρωση των έργων επηρεάζεται από κοινωνικούς και τοπικούς παράγοντες, καθώς τίθενται θέματα χωροθέτησης, ιδιοκτησιακά κ.α., η αντιμετώπιση των οποίων είναι χρονοβόρα.

2.2 Άξονας 2: Εστίαση στο Ανθρώπινο Δυναμικό

Στον άξονα αυτό εντάσσονται δράσεις που αφορούν στον εκσυγχρονισμό, στον ανασχεδιασμό και στην βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του Φορέα, αλλά και στην αξιοποίηση, αξιολόγηση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Η προσαρμογή του Οργανισμού και του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες τάσεις εξωστρέφειας και καινοτομίας δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την προσαρμογή των γνώσεων, δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των υπηρεσιακών παραγόντων. Η παροχή υπηρεσιών κατάρτισης/εκπαίδευσης, στοχεύει στην ατομική ανάπτυξη των υπαλλήλων και στην ανταπόκρισή τους στις ανάγκες των διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών των μεταρρυθμίσεων.

Υλοποιείται με τις ακόλουθες δράσεις:

- Δράσεις:
- 2.1. Αναβάθμιση της ποιοτικής σύνθεσης του προσωπικού του Φορέα
 - 2.2. Διαρκής κατάρτιση και επιμόρφωση των εργαζομένων του Φο.Δ.Σ.Α.
 - 2.3. Αντιμετώπιση της ανισοβαρούς κατανομής των εργαζομένων του Φο.Δ.Σ.Α.
 - 2.4. Απεξάρτηση των εργαζομένων από επαναλαμβανόμενες διαδικασίες και εργασίες εκτός της κύριας δραστηριότητας του Φορέα

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, κατά την διάρκεια του υπό εξέταση χρονικού διαστήματος, ο Φο.Δ.Σ.Α. προέβη ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, στις ακόλουθες ενέργειες βελτίωσης του υφιστάμενου τρόπου λειτουργίας, ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και αντιμετώπισης της ελλειπούς στελέχωσης:

2.2.1 Ενέργειες βελτίωσης του υφιστάμενου τρόπου λειτουργίας:

- Ολοκλήρωσε τις διαδικασίες καταγραφής ενεργειών και εμπλοκής υπηρεσιών που αφορούν στις διαδικασίες εκτέλεσης δαπανών για προμήθειες, υπηρεσίες και έργα ή μελέτες, μετά τις τελευταίες νομοθετικές ρυθμίσεις του Ν. 4555/2018 (Κλεισθένης Ι). (Απόφ. Προέδρου Α.Π. 15992/19-10-2018).

- Προβαίνει στην σύσταση ομάδων εργασίας, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την αντιμετώπιση θεμάτων ιδιαίτερης σημασίας, όπως ενδεικτικά: Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου (Απόφ. Προέδρου 211/11-09-2017), για την τροποποίηση - αναθεώρηση του ΟΕΥ (Απόφ. Προέδρου Α.Π. 16009/27-11-2017), για την σύνταξη, καταχώρηση και ανάρτηση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας του Συνδέσμου (Απόφ. Προέδρου Α.Π. 17305/15-12-2017) κ.α..
- Ανέπτυξε διαδικασία ενημέρωσης των Οργανικών Μονάδων για τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης και επιδότησης έργων - δράσεων (Εγγραφο Α.Π. 5814/26-04-2017).
- Ανέπτυξε ιστοχώρο (δικτυακό τόπο) στο πλαίσιο της προσπάθειας για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη συνεργασία, την καλύτερη και ταχύτερη αντιμετώπιση καθημερινών λειτουργικών ζητημάτων του Οργανισμού, με γνώμονα την ευκολία στον τρόπο επικοινωνίας (Εγγραφο Α.Π. 13759/05-09-2019).
- Ψηφιοποίησε το αρχείο του Οργανισμού από την ίδρυσή του (2014). (Απόφ. Προέδρου 151/2019). Για την πρωτοβουλία αυτή, ο Οργανισμός συμμετείχε στην ημερίδα «Καινοτόμες πρακτικές στον Δημόσιο τομέα» που διοργάνωσε το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, εισηγούμενος το θέμα: «Η ψηφιοποίηση στον Φορέα».
- Παρείχε οδηγίες για την λειτουργία των Επιτροπών Παρακολούθησης υλοποίησης συμβάσεων προμηθειών και παραλαβής αντικειμένων τμηματικά ή συνολικά καθώς και συμβάσεων παροχής υπηρεσιών. (Εγγραφο Α.Π. 12301/26-07-2018).
- Παρείχε οδηγίες για την διαδικασία κατάθεσης θεμάτων στις Συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής και την έκδοση αποφάσεων. (Εγγραφο Προέδρου 06-07-2018).
- Παρείχε οδηγίες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων που τέθηκε σε ισχύ από τις 25 Μαΐου 2018 (Εγγραφα Α.Π. 14456/13-09-2018 και Α.Π. 288/11-01-2019).
- Καθιέρωσε τις ώρες εξυπηρέτησης των Διευθύνσεων από το Τμήμα Γενικού Πρωτοκόλλου – Αρχείου Διεκπεραίωσης – Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης – Αποφάσεων και Γραμματειακής Υποστήριξης, στα πλαίσια της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος. (Ενημερωτικό Σημείωμα Προέδρου 18-07-2018).
- Ενημέρωσε όλες τις Οργανικές Μονάδες σχετικά με τις κανονικές άδειες, τον προγραμματισμό και την λήψη αυτών από Μόνιμους, ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ υπαλλήλους. (Ενημερωτικό Σημείωμα Τμ. Ανθρώπινου Δυναμικού, Κατάρτισης και Μισθοδοσίας 25-07-2018).
- Συγκρότησε κλιμάκιο για την διενέργεια περιοδικής επιθεώρησης Διαχειριστικής Επάρκειας (Απόφ. Προέδρου 179/26-09-2018) και πραγματοποίησε την επιθεώρηση στις 28-09-2018. Ορίστηκε υπεύθυνος Διαχειριστικής Επάρκειας κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ 1429:2008 (Απόφ. Προέδρου Α.Π. 638/21-01-2019). Συνέταξε εσωτερική έκθεση παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών της Διαχειριστικής Επάρκειας (Έκθεση 12/04/2019).
- Εγκρίθηκε και είναι σε εξέλιξη η διαδικασία εγκατάστασης Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας – Περιβάλλοντος – Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας σύμφωνα με

τα πρότυπα ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 και OHSAS 18001:2007 (ISO 45001) στην Περιφερειακή Διεύθυνση Επεξεργασίας και Μεταφοράς ΑΣΑ (Εγγράφο Α.Π. 10951/09-07-2019).

- Συνέταξε τεχνικοοικονομική μελέτη αποκατάστασης και μεταφροντίδας ΧΥΤΑ (Εγγράφο Α.Π. 850/25-10-2018) και προέβη στην δημιουργία λογαριασμού ειδικού αποθεματικού.
- Συνέταξε σχέδιο μείωσης του ενεργειακού κόστους των εγκαταστάσεων του Οργανισμού και πραγματοποίησε την παρουσίαση του σχεδίου αυτού στους εκπροσώπους των Οργανικών Μονάδων.
- Ενέκρινε το σχέδιο του κανονισμού λειτουργίας του ΣΜΑ Ευκαρπίας (Απόφ. Ε.Ε. 1312/28-02-2018 ΑΔΑ: Ψ66ΤΟΞΧΝ-35Χ). Τροποποίησε τον κανονισμό με την απόφ. Δ.Σ. 5/2019 (ΑΔΑ: 6Η97ΟΞΧΝ-ΞΗ3) και προχώρησε στην επέκταση του ωραρίου λειτουργίας του ΣΜΑ Ευκαρπίας τα Σάββατα, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των Δήμων.
- Ενέκρινε τον κανονισμό λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού (Απόφ. Δ.Σ. 7/2019 ΑΔΑ: ΩΧΤ3ΟΞΧΝ-6ΣΖ).
- Ενέκρινε την Πολιτική Ασφαλείας του Οργανισμού (Απόφ. Δ.Σ. 6/2019 ΑΔΑ: 9ΟΜΤΟΞΧΝ-Ζ45).
- Ενέκρινε την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου για τα έτη 2017 και 2018 (Απόφ. Δ.Σ. 8/2019 ΑΔΑ: ΩΗ27ΟΞΧΝ-ΔΞ1).
- Κατάρτισε σχέδιο Ετήσιου Προγράμματος Δράσης έτους 2019 και συνέταξε την ενδιάμεση έκθεση παρακολούθησης Α' εξαμήνου (Απόφ. Ε.Ε. 333/2019 ΑΔΑ: ΨΒΥΞΟΞΧΝ-5ΟΟ και 467/2019 ΑΔΑ: 6ΓΜΩΟΞΧΝ-ΗΡΒ).

2.2.2 Ενέργειες ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού:

- Επιμόρφωση – κατάρτιση του προσωπικού σε εξειδικευμένα σεμινάρια δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων.
- Διοργάνωση ενδοεπιχειρησιακών σεμιναρίων για τον ίδιο σκοπό.
- Συμμετοχή του Φο.Δ.Σ.Α. σε διάφορες κλαδικές εκθέσεις και θεματικές επισκέψεις που γίνονται είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό για την παρακολούθηση νέων τεχνολογιών, για την απόκτηση γνώσης και εμπειρίας.
- Εξειδίκευση του προσωπικού με την ανάπτυξη ειδικών ψηφιακών προγραμμάτων, όπως η διαδικτυακή πλατφόρμα υπολογισμού και παρακολούθησης του υδατικού ισοζυγίου των ΧΥΤΑ.
- Αποδοχή αιτημάτων υπαλλήλων για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου στο αντικείμενο της ειδικότητάς τους, σε συνάφεια με το αντικείμενο του Οργανισμού, με σκοπό την στοχευμένη εξειδίκευση υπαλλήλων, με αποτέλεσμα την αρτιότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Οργανισμού.

2.2.3 Ενέργειες αντιμετώπισης της ελλιπούς στελέχωσης:

- Μετακινήθηκε, μετατάχθηκε προσωπικό, είτε από άλλους φορείς, είτε εντός υπηρεσίας σε ανώτερη κατηγορία και τοποθετήθηκε προσωπικό σε συμμόρφωση με δικαστικές αποφάσεις ως εξής:
 - ο ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού και ΠΕ Διοικητικού (ΦΕΚ 89/Γ'/2017)
 - ο ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών και ΥΕ εργατών (ΦΕΚ 793/Γ'/2017)
 - ο ΠΕ Μηχανικών Περιβάλλοντος και ΠΕ Χημικών Μηχανικών (ΦΕΚ 999/Γ'/2017)
 - ο ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών (ΦΕΚ 1027/Γ'/2017)
 - ο 56 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων (ΦΕΚ 1069/Γ'/2017)
 - ο ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών (ΦΕΚ 741/Γ'/2018)
 - ο ΔΕ Εποπτών (ΦΕΚ 905/Γ'/2018 και ΦΕΚ 1602/Γ'/2018)
 - ο ΠΕ Διοικητικού -Οικονομικού, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων, ΔΕ Διοικητικού, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΔΕ Εποπτών Καθαριότητας, ΔΕ Εποπτών (συνολικά 22 άτομα) (ΦΕΚ190/Γ'/21-02-2019), (ΦΕΚ315/Γ'/08-03-2019), (ΦΕΚ362/Γ'/15-03-2019), (ΦΕΚ2321/Γ'/11-12-2019), (ΦΕΚ2429/Γ'/31-12-2019).
 - ο ΤΕ Λογιστών (ΦΕΚ720/Γ'/25-04-2019) και (ΦΕΚ402/Γ'/21-03-2019).
 - ο ΥΕ Επιστατών (ΦΕΚ1701/Γ'/27-09-2019).
 - ο ΔΕ Ζυγιστών (ΦΕΚ2427/Γ'/31-12-2019).
 - ο ΔΕ Τεχνιτών Υδραυλικών και ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας (ΦΕΚ1391/Γ'/22-08-2019).
 - ο 7 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων (ΚΥΑ 47/3185/27-02-2019, 62/4341/18-03-2019, 313/17692/25-11-2019).
 - ο ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού (ΦΕΚ1167/Γ'/05-07-2019).
- Για την στελέχωση του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, ο Οργανισμός προχώρησε στην κάλυψη της κενής θέσεως του Νομικού Συμβούλου (ΦΕΚ 225/Γ'/2018) και της κενής θέσης του δικηγόρου με σχέση έμμισθης εντολής (ΦΕΚ 1664/Γ'/2019).
- Με την 246/13-12-2018 απόφασης κατανομής του Προέδρου τοποθετήθηκε το υπάρχον τακτικό προσωπικό σε οργανικές μονάδες επιπέδου τμήματος σύμφωνα με τον ΟΕΥ.
- Ο Φο.Δ.Σ.Α. συμπεριελήφθη στην προκήρυξη 3Κ/2018 (ΦΕΚ 4/Τεύχος ΑΣΕΠ/2018) αιτούμενος προσωπικό των κατηγοριών ΔΕ και ΥΕ, για κάλυψη αναγκών σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα. Διορίστηκαν συνολικά εβδομήντα (70) άτομα, κατηγορίας ΔΕ και ΥΕ, σε κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχων κλάδων (ΦΕΚ1757/Γ'/03-10-2019).
- Με την 784/2017 απόφαση Ε.Ε. (ΑΔΑ: ΨΘ27ΟΞΧΝ-ΧΟΗ), υπεβλήθη αίτημα για την κάλυψη 96 θέσεων τακτικού προσωπικού κατηγοριών ΔΕ και ΥΕ. Η απόφαση τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1393/2017 απόφαση Ε.Ε. (ΑΔΑ:ΩΦ34ΟΞΧΝ-ΧΗΚ) ως προς τον αριθμό των ατόμων (από 96 σε 80). Με την υπ' αριθμ.373/2018 απόφαση της Ε.Ε. (ΑΔΑ: ΩΛ5ΖΟΞΧΝ-Β3Λ), υπεβλήθη συμπληρωματικό αίτημα κάλυψης 34 θέσεων τακτικού προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ. Με την απόφαση Ε.Ε. 499/2019 (ΑΔΑ:ΨΠΧ6ΟΞΧΝ-Σ70) το αίτημα υπεβλήθη εκ νέου.

- Οι συναφθείσες συμβάσεις πρόσληψης προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5

Κατηγορία συμβάσεων ΙΔΟΧ:	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΤΟΣ: 2017	4	2	48	4	58
ΕΤΟΣ: 2018	19	8	95	75	197
ΕΤΟΣ: 2019	16	9	61	42	128

Η κατανομή του προσωπικού τον Δεκέμβριο του 2019 στις Οργανικές Μονάδες του Φο.Δ.Σ.Α. είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 6

Οργανική Μονάδα	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	ΣΥΝΟΛΟ
Γραφείο Ευθύνης Προέδρου/ Γραφείο ΟΠΠΕΕΔ	3	2	3	5	13
Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών	4	3	10	1	18
Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	7	5	6	1	19
Διεύθυνση Διάθεσης Στερεών Αποβλήτων	12	2	58	27	99
Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	11	1	8	25	45
Διεύθυνση Επεξεργασίας και Μεταφοράς ΑΣΑ	3	2	55	43	103
ΣΥΝΟΛΟ	40	15	140	102	297

Συμπεράσματα:

- Ο Φο.Δ.Σ.Α. καλύπτει βραχυπρόθεσμα τις ανάγκες του σε προσωπικό, μέσω της διαδικασίας πρόσληψης υπαλλήλων ΙΔΟΧ, στα πλαίσια των προβλέψεων και του Ο.Ε.Υ., στον οποίο προβλέπονται 300 θέσεις διαφόρων ειδικοτήτων με σύμβαση εργασίας ΙΔΟΧ. Ωστόσο αυτό αποτελεί προσωρινή και όχι μόνιμη αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης προσωπικού. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό, περιορίζεται η δυνατότητα προσέλκυσης υποψηφίων, λόγω της προσωρινότητας της θέσης, ενώ στερεί από τον Οργανισμό την δυνατότητα δημιουργίας μιας σταθερής συνεργασίας ιδιαίτερα σε θέσεις εξειδικευμένου και υψηλών προσόντων προσωπικού.
- Τα υψηλά ποσοστά απασχόλησης προσωπικού ΔΕ και ΥΕ κατηγορίας υποδηλώνουν ότι η λειτουργία του Φο.Δ.Σ.Α. είναι προσανατολισμένη περισσότερο στην διάθεση, μεταφόρτωση και επεξεργασία των αποβλήτων. Δηλαδή την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ήδη υπάρχουσας κατάστασης διαχείρισης των ΑΣΑ, ενώ λιγότερο στοχευμένη είναι η ενδυνάμωση του φορέα με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.
- Λαμβάνοντας υπόψη τον προσανατολισμό του φορέα στον εκσυγχρονισμό και την υιοθέτηση νέων σύγχρονων τεχνολογιών, διαπιστώνεται έλλειψη προσωπικού

πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με προσόντα συναφή με το αντικείμενο του Φο.Δ.Σ.Α. Οι προσπάθειες για αναβάθμιση του προσωπικού, χρήζουν περαιτέρω ενίσχυσης.

- Παρόλο που η επιμόρφωση του προσωπικού είναι διαρκής και στοχευμένη, δεν είναι συστηματική. Απουσιάζει ένας μηχανισμός προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης, προκειμένου να βελτιωθεί η αναβάθμιση των γνώσεων του προσωπικού και να καταστεί δυνατή η επιτυχημένη κινητικότητα και μετακίνησή του σε θέσεις περισσότερο επιτελικού χαρακτήρα.

2.3 Άξονας 3: Αξιοποίηση Συγχρηματοδοτούμενων Πόρων και Μόχλευση Ιδιωτικών Κεφαλαίων

Ο Άξονας αυτός περιλαμβάνει πλέγμα ενεργειών προκειμένου να επιτευχθεί η εξεύρεση, η απορρόφηση και η αποτελεσματική χρήση πόρων από χρηματοδοτικά προγράμματα, ώστε να δρομολογηθούν οι διαρθρωτικές αλλαγές και η προσαρμογή του Οργανισμού στις περιβαλλοντικές επιταγές και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Υλοποιείται από τις ακόλουθες δράσεις:

Δράσεις: 3.1. Δημιουργία συστήματος διαρκούς, έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης των Υπηρεσιών του Οργανισμού για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων συγχρηματοδοτούμενων από Ευρωπαϊκούς ή Εθνικούς πόρους

3.2. Μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, κατά την διάρκεια του υπό εξέταση χρονικού διαστήματος ο Φο.Δ.Σ.Α. προέβη στις ακόλουθες ενέργειες αξιοποίησης των χρηματοδοτικών εργαλείων:

2.3.1 Ένταξη προτάσεων του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. σε πράξεις χρηματοδότησης:

Νοούνται προτάσεις των οποίων η ένταξη έλαβε χώρα τα έτη 2017 – 2019

- Ένταξη της Πράξης «Στεγανοποίηση κυψελών 3 και 4 ΧΥΤΑ ΒΔ Ενότητας Νομού Θεσσαλονίκης - Φάση Β'» με Κωδικό ΟΠΣ 5003338 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Α.Π.: 442/27-01-2017 (ΑΔΑ: 715Ζ7ΛΛ-ΤΡΠ).
- Ένταξη της Πράξης «Σύνταξη Μελετών για την Υλοποίηση μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων (ΜΕΑ) Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ» με Κωδικό ΟΠΣ 5010181 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Α.Π.: 14046/29-12-2017 (ΑΔΑ:Ψ19Φ465ΧΙ8-Ω3Ο)
- Ένταξη της Πράξης «Ωρίμανση τεχνικών μελετών για την υλοποίηση της μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων (ΜΕΑ) Δυτικού τομέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ)» με Κωδικό ΟΠΣ 5010352 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Α.Π.: 893/30-01-2018 (ΑΔΑ: ΨΛΜΚ465ΧΙ8-ΩΛΛ).

- Ένταξη της Πράξης «Σύνταξη Μελετών Ωρίμανσης για την υλοποίηση των Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων της ΠΚΜ» με Κωδικό ΟΠΣ 5010355 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Α.Π.: 891/30-01-2018 (ΑΔΑ: ΩΚ1Χ465ΧΙ8-Ψ9Ξ).
- Ένταξη της Πράξης «Κατασκευή της Β' φάσης και αναβάθμιση της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Στραγγισμάτων (ΕΕΣ) του ΧΥΤ Κιλκίς» με Κωδικό ΟΠΣ 5030337 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Α.Π.: 2467/07-05-2019 (ΑΔΑ: 6ΨΩ77ΛΛ-ΚΡΜ).

Σημείωση: Ο Φο.Δ.Σ.Α. εντάχθηκε στην τοπική ομάδα υποστήριξης του έργου BIOREGIO (Regional circular economy models and best available technologies for biological streams) / Interreg Europe 2014 – 2020. Δεν λαμβάνει χρηματοδότηση, αλλά υποστηρίζει το έργο. Με τον τρόπο αυτό ενισχύει την συμμετοχή του σε διεθνή και εθνικά δίκτυα, δημιουργεί επαφές με άλλους Οργανισμούς και Κράτη μέλη, έχοντας έτσι καλύτερες δυνατότητες μελλοντικών συνεργασιών, ενώ παράλληλα κατανοεί καλύτερα και ευαισθητοποιείται σε σημαντικές Ευρωπαϊκές πολιτικές.

2.3.2 Υλοποίηση έργων του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. με χρηματοδοτούμενους πόρους:

Νοούνται ενταγμένες κατά τα προηγούμενα έτη προτάσεις, των οποίων η υλοποίηση συνεχίζεται κατά την υπό εξέταση περίοδο.

- Έργο: «Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Β.Δ. Πολεοδομικού Συγκροτήματος Ν. Θεσσαλονίκης» (υποέργο 1: «έργα κατασκευής ΣΜΑ», υποέργο 2: «προμήθεια εξοπλισμού μεταφόρτωσης», υποέργο 3: «εκβραχισμοί»). Κωδικός MIS 5003944.
- Έργο: «Υλοποίηση Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων Νομού Σερρών» (υποέργο 1: «υλοποίηση μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων Νομού Σερρών», υποέργο 2: «Σύμβουλος Υποστήριξης του δικαιούχου στην Υλοποίηση του έργου»). Κωδικός MIS 5001889.
- Έργο: «Αποκατάσταση χώρου ταφής απορριμμάτων (ΧΤΑ) στη θέση “Καλαμάκι” του Δ.Δ. Ταγαράδων του Δ. Θέρμης ΠΕ Θεσσαλονίκης». Κωδικός MIS 346608.

Σημείωση: Ο Φο.Δ.Σ.Α. είναι μέλος της τοπικής ομάδας υποστήριξης του έργου CESME (Circular Economy for SMEs) / Interreg Europe 2014 – 2020. Δεν λαμβάνει χρηματοδότηση, αλλά υποστηρίζει το έργο. Με τον τρόπο αυτό ενισχύει την συμμετοχή του σε διεθνή και εθνικά δίκτυα, δημιουργεί επαφές με άλλους Οργανισμούς και Κράτη μέλη, έχοντας έτσι καλύτερες δυνατότητες μελλοντικών συνεργασιών, ενώ παράλληλα κατανοεί καλύτερα και ευαισθητοποιείται σε σημαντικές Ευρωπαϊκές πολιτικές.

2.3.3 Προτάσεις του Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. που δεν εντάχθηκαν σε πράξη χρηματοδότησης:

Νοούνται προτάσεις που υποβλήθηκαν την περίοδο 2017 – 2019 και είτε δεν εντάχθηκαν σε πράξη χρηματοδότησης, είτε βρίσκονται ακόμα σε στάδιο αξιολόγησης.

- Πρόταση: «Municipal Organic Waste Management Through its Introduction into Regional Circular Economy (MORE)», στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας «Mediterranean Sea Basin Programme». Απόφ. ΕΕ 1197/2017 (ΑΔΑ: Ω4ΝΟΟΞΧΝ-9ΚΣ).
- Πρόταση: «Ηλεκτρολυτική Επεξεργασία Στραγγιδίων» της ενιαίας δράσης Κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «Ερευνών – Δημιουργώ – Καινοτομώ» του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ), ΕΣΠΑ 2014 – 2020. Απόφ. ΕΕ 247/2019 (ΑΔΑ: ΩΨΡΚΟΞΧΝ-ΨΦΚ).

Σημείωση: Το Υπ. Εσωτερικών, στοχεύοντας στην ενδυνάμωση της ισόρροπης, βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης των Δήμων της Χώρας και των Νομικών Προσώπων αυτών, φρόντισε με τα άρθρα 69 και 71 του Ν. 4509/2017 (ΦΕΚ 201/Α/2017), να διαμορφωθούν δύο νέα χρηματοδοτικά εργαλεία ενίσχυσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι» και το «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ». Στο πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι» δικαιούχοι είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' και Β' βαθμού, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης και οι Σύνδεσμοι ΟΤΑ. Στο «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ» δικαιούχοι είναι οι Δήμοι καθώς και τα νομικά πρόσωπα αυτών. Ωστόσο, στις προσκλήσεις χρηματοδότησης που εκδόθηκαν δεν συμπεριελήφθησαν οι Σύνδεσμοι Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στους δυνητικούς δικαιούχους. Το γεγονός αυτό στέρησε την δυνατότητα στον Φο.Δ.Σ.Α. να αξιοποιήσει πόρους των προγραμμάτων αυτών στον τομέα της διαχείρισης των ΑΣΑ. Ο Φο.Δ.Σ.Α. απέστειλε επιστολή προς τον Υπουργό Εσωτερικών, επισημαίνοντας τα ανωτέρω, ζητώντας να δρομολογηθεί η απαραίτητη ρύθμιση – τροποποίηση, με την οποία θα παρέχεται η δυνατότητα στους Συνδέσμους Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Χώρας να μετέχουν, ως δικαιούχοι, στα αναπτυξιακά αυτά προγράμματα (Εγγράφο Προέδρου Α.Π. 12501/30-017-2018).

Συμπεράσματα:

- Ο Φο.Δ.Σ.Α. ανέπτυξε διαδικασία διαρκούς ενημέρωσης των Οργανικών Μονάδων για τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης και επιδότησης έργων / δράσεων.
- Έχει υλοποιήσει επιτυχώς και συνεχίζει να υλοποιεί έργα με χρήση των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

2.4 Άξονας 4: Δράσεις Πρόληψης

Στον εν λόγω άξονα εντάσσεται ένα πλαίσιο συνοδευτικών δράσεων με στόχο την διαμόρφωση και ενίσχυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και συμπεριφορών στον τομέα της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Η βελτίωση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού σε σχέση με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, αποτελεί τον πρώτο γενικό στόχο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων (Ε.Σ.Π.Δ.Α.). Οι δράσεις του άξονα αυτού, αποτελούν σημαντική προϋπόθεση επίτευξης των σκοπών του Φορέα. Αποσκοπεί στην ενημέρωση των πολιτών και στην ενεργοποίησή τους. Στην υποστήριξη των παραγωγών ΑΣΑ, ώστε να βελτιστοποιηθεί ο τρόπος που διαχειρίζονται τα απόβλητά τους. Στην παροχή πρακτικών συστάσεων, με επίκεντρο την αποτελεσματική εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για τα απόβλητα.

Υλοποιείται με τις ακόλουθες δράσεις:

- Δράσεις:
- 4.1. Δράσεις επικοινωνίας - πληροφόρησης
 - 4.2. Δράσεις προώθησης
 - 4.3. Δράσεις προώθησης κανονιστικού πλαισίου

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, κατά την διάρκεια του υπό εξέταση χρονικού διαστήματος ο Φο.Δ.Σ.Α. προέβη ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, στα ακόλουθα:

- Διανομή πληροφοριακού υλικού με διαβαθμισμένο περιεχόμενο ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα στην οποία αυτό απευθύνεται ως εξής:
 - Το βασικό έντυπο παρουσίασης των δράσεων και των αρμοδιοτήτων του Φο.Δ.Σ.Α. στα Ελληνικά και Αγγλικά, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε διεθνείς εκθέσεις.
 - Το εφηβικό έντυπο που διανέμεται στις περιβαλλοντικές ενημερώσεις σε παιδιά Γυμνασίου - Λυκείου.
 - Το παιδικό έντυπο, που παρουσιάζει τα θέματα της διαχείρισης των απορριμμάτων, του περιβάλλοντος και της ανακύκλωσης σε μορφή παραμυθιού και διανέμεται σε παιδιά Νηπιαγωγείου και Δημοτικού.
- Υλοποίηση δράσης με τίτλο: «“Χάρισε ένα δώρο σε ένα άγνωστο φίλο σου” Παιχνίδια και βιβλία δεν είναι για σκουπίδια». Η δράση αυτή υλοποιείται με βασικό γνώμονα το περιβαλλοντικό όφελος και κεντρικό άξονα την αυτοδιαχείριση, στα πλαίσια της προσπάθειας μείωσης του όγκου των παραγόμενων απορριμμάτων, της επαναχρησιμοποίησης και της κυκλικής οικονομίας. Η δράση υλοποιείται σε συνεργασία με Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων.
- Υλοποίηση δράσης με τίτλο: «Κανένα Χριστουγεννιάτικο δέντρο στον ΧΥΤΑ Μαυροράχης». Πρόκειται για μία πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 2018 σε συνεργασία με το Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στην συνέχεια, η δράση υλοποιείται από τον Φο.Δ.Σ.Α.

Κεντρικής Μακεδονίας, με την υποστήριξη των Δήμων της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Κύριος στόχος της δράσης είναι η αποφυγή της διάθεσης των φυσικών Χριστουγεννιάτικων δέντρων στον ΧΥΤΑ Μαυροράχης. Γίνονται συντονισμένες ενέργειες προκειμένου να συγκεντρωθούν τα δέντρα αυτά μετά το τέλος της εορταστικής περιόδου. Στην συνέχεια θρυμματίζονται, για να επιστρέψουν στο φυσικό τους περιβάλλον ως εδαφοβελτιωτικό. Η δράση αυτή, το 2019 επιλέχθηκε ως καλή πρακτική στα πλαίσια του Interreg έργου Bioregio.

- Συμμετοχή σε εκθέσεις (ΔΕΘ, Verdetec), φεστιβάλ (ανακύκλωσης, Eco Festival) και κοινωνικές δραστηριότητες (παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος, ecocity forum, Μαραθώνιος “Μέγας Αλέξανδρος”) όπου αναμένεται η συμμετοχή πλήθους πολιτών, για να υπάρχει μεγαλύτερη απήχηση, διοργανώνοντας παράλληλες δράσεις και βιωματικά εργαστήρια.
- Συμμετοχή σε ημερίδες από την θέση του εισηγητή. Συμμετείχε στην ημερίδα «Η διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Π.Ε. Πέλλας» που διοργάνωσε η Π.Ε. Πέλλας σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ Σκύδρας, εισηγούμενος το θέμα: «Προτάσεις για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας». Συμμετείχε στην ημερίδα «Κυκλική οικονομία και διαχείριση αποβλήτων» που διοργάνωσε το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εισηγούμενος το θέμα: «Ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φο.Δ.Σ.Α. Κεντρικής Μακεδονίας κατά την μετάβαση από την γραμμική στην κυκλική οικονομία».
- Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις επί σχεδίων νομοθετικών ρυθμίσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης με θέμα: «Αποφυγή της Διάθεσης του Υπολείμματος Αποβλήτων προς τους Χώρους Υγειονομικής Ταφής στο Πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Οδηγιών, των Αρχών της Βιο-Οικονομίας και της Κυκλικής Οικονομίας και του Εθνικού Σχεδιασμού, με σκοπό τη Δημιουργία της Εγνατίας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» - CareWaste Project.
- Σύναψη συνολικά 37 Προγραμματικών Συμβάσεων με τους Δήμους της Κεντρικής Μακεδονίας με θέμα: «Προμήθεια Εξοπλισμού Συλλογής Βιοαποβλήτων στους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας». Το Δ.Σ. της ΠΕΔΚ, στο πλαίσιο ανάπτυξης δικτύου διαλογής στην πηγή αστικών βιοαποβλήτων από όλους τους Δήμους της Κεντρικής Μακεδονίας επέλεξε τον Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. να αναλάβει την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, με σκοπό την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση της δράσης. Ο Φο.Δ.Σ.Α. υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης και η δράση εντάχθηκε στην πράξη «Διαχείριση Βιοαποβλήτων Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Κωδικός ΟΠΣ 5049422).
- Υλοποίηση προγράμματος περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Η Ανακύκλωση στα σχολεία», με ενημερώσεις σχολικών μονάδων στους αποκατεστημένους χώρους, όπου έχουν διαμορφωθεί Περιβαλλοντικά Πάρκα (στην περιοχή της Θέρμης και του Δερβενίου), καθώς και μεταβάσεις ομάδας ενημέρωσης σε ενδιαφερόμενα σχολεία. Οι μαθητές που

ενημερώθηκαν, προέρχονταν κυρίως από σχολεία Δήμων του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης και κατά δεύτερο λόγο, από άλλες περιοχές της Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Ελλάδας. Στόχοι του προγράμματος είναι:

- **Η ενημέρωση:** Οι μαθητές να ενημερωθούν για το περιβάλλον και τα προβλήματά του. Να κατανοήσουν την έννοια της ανακύκλωσης και να ξεχωρίσουν τα ανακυκλώσιμα υλικά. Να γνωρίσουν τον τρόπο λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. και του Σ.Μ.Α. και να καταλάβουν την αναγκαιότητα ύπαρξης τέτοιων χώρων.
 - **Η γνώση:** Να κατανοήσουν μέσα από εικόνες και συζητήσεις τα προβλήματα του περιβάλλοντος και την αλληλεπίδραση ανθρώπου - περιβάλλοντος.
 - **Η ευαισθητοποίηση:** Να διαμορφώσουν αξίες και να αναπτύξουν ενδιαφέρον για το περιβάλλον και διάθεση για ενεργό συμμετοχή στη βελτίωση και προστασία του.
 - **Η συμμετοχή:** Να δώσει την ευκαιρία στα παιδιά για δράση και ενεργό συμμετοχή για την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων – «Διόφαντος» το 2017, προκειμένου να υλοποιηθεί το πρόγραμμα ανακύκλωσης σχολικού βιβλίου και χαρτιού με τίτλο: «Το χαρτί του μέλλοντός μας». Το πρόγραμμα έθεσε ως σκοπό την οργανωμένη και συστηματική ανακύκλωση χαρτιού από την ίδια την σχολική κοινότητα. Λειτουργήσε σε εθελοντική βάση για τα σχολεία και είχε πανελλαδική εμβέλεια. Στην Κεντρική Μακεδονία το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στις σχολικές μονάδες των Δήμων Θέρμης, Καλαμαριάς, Θερμαϊκού και Πυλαίας – Χορτιάτη. Ο αριθμός των σχολείων που εκδήλωσαν ενδιαφέρον ανήλθε σε 73 με συνολικό αριθμό μαθητών 19.541. Συνολικά το ποσοστό των σχολικών μονάδων των ανωτέρω Δήμων που συμμετείχαν ανήλθε σε περίπου 62%. Τοποθετήθηκαν 109 κάδοι και συλλέχθηκαν 22.120 κιλά ανακυκλώσιμου χαρτιού.
 - Υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος συλλογής έντυπου υλικού σε Δήμους και δημόσιες υπηρεσίες. Παράλληλα, δημόσιοι φορείς / επιχειρήσεις και ιδιώτες που παράγουν μεγάλες ποσότητες απορριμμάτων χαρτιού, επικοινωνούν με την υπηρεσία και μέσω του αρμόδιου τμήματος παραλαμβάνεται το ανακυκλώσιμο χαρτί απευθείας από τον χώρο τους. Το πρόγραμμα συλλογής χαρτιού, αποτελεί σημαντικό βήμα στη διαμόρφωση της συνείδησης του πολίτη, ώστε σταδιακά να επιτευχθεί η διαλογή στην πηγή και για τα λοιπά ρεύματα ανακυκλώσιμων υλικών, σύμφωνα με τους στόχους που τίθενται τόσο από την ευρωπαϊκή όσο και από την ελληνική νομοθεσία. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, στα διοικητικά όρια των Δήμων Καλαμαριάς, Θερμαϊκού και Πυλαίας - Χορτιάτη, κατά τις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 αλλά και στις επαναληπτικές εκλογές, πραγματοποιήθηκε χωριστή συλλογή του εκλογικού υλικού και μεταφορά του προς περαιτέρω αξιοποίηση στο ΚΔΑΥ Ταγαράδων. Συνολικά συλλέχθηκαν περίπου 20 τόνοι εκλογικού υλικού. Κατά τη διενέργεια των εθνικών εκλογών της 7ης Ιουλίου 2019 συνεργάστηκαν με τον φορέα μας και οι Δήμοι Αμπελοκήπων – Μενεμένης καθώς και Κορδελιού – Ευόσμου. Συνολικά συλλέχθηκαν περίπου 30 τόνοι εκλογικού υλικού.

Συμπεράσματα:

- Ο Φο.Δ.Σ.Α. υλοποιεί δράσεις πρόληψης παραγωγής αποβλήτων. Καθώς όμως οι στόχοι του ΠΕΣΔΑ αναφέρονται στο έτος 2020, το χρονικό διάστημα έως το έτος αυτό είναι πολύ μικρό, για να αποδώσουν αποτελεσματικά οι δράσεις που εφαρμόζονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Ενώ οι στόχοι της πρόληψης παραγωγής αποβλήτων σε Εθνικό επίπεδο δεν είναι ποσοτικοποιημένοι.
- Η απήχηση και επιτυχία των δράσεων πρόληψης δεν υπόκεινται σε συστηματικές μετρήσεις. Απουσιάζει ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και δράσεων πρόληψης με στοχευμένο πρόγραμμα και μετρήσιμα αποτελέσματα.

3 Οικονομικά Στοιχεία

3.1 Γενικές πληροφορίες

Η δημοσιονομική διαχείριση αποτελεί σημαντική πρόκληση και κρίσιμη λειτουργία, καθώς πέρα από την βελτίωση της οικονομικής απόδοσης, επιτρέπει την αποδέσμευση κεφαλαίων προς χρηματοδότηση νέων επενδύσεων και συμβάλλει γενικότερα στην ανάπτυξη και την μακροβιότητα του Οργανισμού.

Κρίσιμο χρόνο κατά τον οποίο αξιολογείται η οικονομική κατάσταση ενός Οργανισμού, αποτελούν οι προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις, ενώ περαιτέρω, για την αποτίμηση της οικονομικής κατάστασής του δεν λαμβάνονται υπόψη μελλοντικά και υποθετικά στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτό, ο Φο.Δ.Σ.Α. αναμφισβήτητα αποτελεί έναν εύρωστο και υγιή οικονομικά Οργανισμό μιας και διαθέτει τα χαρακτηριστικά και τους παράγοντες εκείνους που το διασφαλίζουν όπως:

- Μηδενική δανειακή επιβάρυνση, άρα και απουσία εξάρτησης από ξένα κεφάλαια.
- Υψηλά ταμειακά διαθέσιμα, άρα και μεγάλη επιχειρησιακή ετοιμότητα και αυτονομία. Αυτό δίνει την δυνατότητα στον Οργανισμό να μπορεί να αξιοποιεί τις επενδυτικές ευκαιρίες και προκλήσεις που παρουσιάζονται, χωρίς να πρέπει πρώτα να πείσει τρίτους χρηματοδότες για την ελκυστικότητα ή την αναγκαιότητά τους.
- Δεν συσσωρεύονται απλήρωτες υποχρεώσεις. Οι οφειλές του προηγούμενου έτους εξοφλούνται στο επόμενο κατά προτεραιότητα και η δημιουργία τους δεν οφείλεται σε έλλειψη ταμειακής ρευστότητας ή σε μη επάρκεια πιστώσεων.
- Στις απολογιστικές εκθέσεις ως προς την εκτέλεση του Προϋπολογισμού ετών 2017, 2018, 2019 διαπιστώνεται ότι δεν εγγράφονται υπερεκτιμημένα έσοδα ή έσοδα που δεν θα εισπραχθούν, ούτε υφίσταται κίνδυνος διαμόρφωσης ελλειμματικού Προϋπολογισμού. Σχετικές εκθέσεις: για το έτος 2017: απόφ. Ε/Ε/ 308/2018 (ΑΔΑ: 7ΘΤΔΟΞΧΝ-ΨΧΑ). Για το έτος 2018: απόφ. Ε.Ε. 80/2019 (ΑΔΑ: Ω1ΚΒΟΞΧΝ-ΘΛΨ). Για το έτος 2019: απόφ. Ε.Ε. 69/2020 (ΑΔΑ: ΨΧΑΓΟΞΧΝ-ΙΚΥ).
- Οι πόροι του Φο.Δ.Σ.Α. είναι εξασφαλισμένοι υπό την έννοια ότι προσδιορίζονται από:
 - την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2939/2001,
 - την αρχή της ανταποδοτικότητας και της διαφάνειας,
 - τη δημιουργία κινήτρων για τη μείωση του όγκου και της επικινδυνότητας των αποβλήτων και της ανακύκλωσης – ανάκτησής τους,
 - την κάλυψη του συνόλου των απαιτήσεων που θέτει η κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία και
 - Σχεδιάζονται ώστε να καλύπτουν το σύνολο του κόστους λειτουργιών παραγωγής, διοίκησης, διάθεσης, ερευνών και ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τις ενέργειες ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης των πολιτών, καθώς και τα αντισταθμιστικά ωφελήματα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις ετήσιες εισφορές, τα τέλη και τις εισπράξεις

από το αντίτιμο των υπηρεσιών που παρέχει προς τους Δήμους – μέλη του και προς τρίτους. Οι εισφορές παρακρατούνται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού σε περίπτωση που ο Δήμος δεν αποδίδει ο ίδιος το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους στον Φο.Δ.Σ.Α.

Μέσω της αξιολόγησης των οικονομικών στοιχείων, ο Οργανισμός λαμβάνει πληροφορίες αναφορικά με:

- Το επίπεδο εκτέλεσης των Προϋπολογισμών του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Τους κυριότερους συντελεστές που διαμορφώνουν τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού
- Το ύψος των δαπανών λειτουργίας και των επενδύσεων
- Την κατ' έτος εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών
- Τον βαθμό στον οποίο ο Οργανισμός έχει την δυνατότητα να λειτουργεί μόνο με ίδιους πόρους.

Η συνοπτική απολογιστική κατάσταση εσόδων εξόδων της περιόδου 2017 – 2019 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 7

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2017 - 2019

					Εξέλιξη του Π/Υ (%)					
					2017-2018	2018-2019				
					2017	2018	2019			
					ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟΣ (1)	48.425.970,10	58.030.809,49	62.776.109,77		
ΕΣΟΔΑ:	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ (2)					51.019.666,95	58.889.986,29	63.450.198,40		
	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ (3)					42.760.928,09	50.783.130,43	53.713.673,14		
	% Εισπραξιμότητας (4) = (3) / (2)					83,81%	86,23%	84,65%	2,89%	-1,83%
ΕΞΟΔΑ:	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ / ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ (5)					26.756.493,14	28.865.415,69	29.896.540,76		
	% Εκτέλεσης Π/Υ (6) = (5) / (1)					55,25%	49,74%	47,62%	-9,97%	-4,26%
Χρηματικά διαθέσιμα (7) = (3) - (5)						16.004.434,95	21.917.714,74	23.817.132,38		

Από την επισκόπηση των ανωτέρω, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Το μέγεθος του Π/Υ και αντίστοιχα των εσόδων και εξόδων βαίνουν αυξανόμενα από έτος σε έτος ως αποτέλεσμα κυρίως της πιο ολοκληρωμένης επίτευξης των σκοπών του Οργανισμού (έναρξη λειτουργίας του ΣΜΑ Ευκαρπίας και της ΜΕΑ Σερρών).
- Το ποσοστό εισπραξιμότητας των εσόδων είναι αρκετά υψηλό και διαμορφώνεται, κατά μέσο όρο, στο 85% των βεβαιωθέντων εσόδων. Αυτό δείχνει ότι ο Φο.Δ.Σ.Α. έχει δημιουργήσει μια σταθερή βάση εσόδων, υπό την έννοια ότι οι προϋπολογισμοί του δεν βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε ευμετάβλητα έσοδα τα οποία αντιδρούν ανάλογα με τις οικονομικές διακυμάνσεις.

- Το ποσοστό εκτέλεσης του Π/Υ εξόδων είναι αρκετά χαμηλότερο από αυτό των εσόδων και παρουσιάζει πτωτική τάση από έτος σε έτος. Αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες κυριότεροι από τους οποίους είναι η έλλειψη προσωπικού ώστε να ανταποκριθεί έγκαιρα στο σύνολο των αναγκών του Οργανισμού, οι πολλές καθυστερήσεις στις διαγωνιστικές διαδικασίες λόγω ενστάσεων, προσφυγών κλπ, καθώς και καθυστερήσεις στην έκδοση χρηματοδοτικών εργαλείων από τις διαχειριστικές αρχές.
- Ο Φορέας χρειάζεται να αναθεωρήσει τον τρόπο που προσδιορίζει προσεγγιστικά, είτε το ύψος των λειτουργικών και επενδυτικών του αναγκών, είτε τον χρόνο που οι ανάγκες αυτές είναι ώριμες προς υλοποίηση, είτε τις ίδιες επιχειρησιακές του ικανότητες.

Σε ό,τι αφορά στον οικονομικό προγραμματισμό, με την απόφ. Δ.Σ. 8/2016 (ΑΔΑ: 6ΨΕΩΟΞΧΝ-ΟΒ1) εγκρίθηκε ο καθορισμός ενιαίας τιμολογιακής πολιτικής για κάθε Δήμο – μέλος του Περιφερειακού Συνδέσμου. Στην απόφαση προσδιορίστηκε το τέλος ταφής ανά τόνο ΑΣΑ για την τετραετία 2017 – 2020. Το γεγονός αυτό, συνέβαλε θετικά τόσο στον μεσο-μακροπρόθεσμο προγραμματισμό του Οργανισμού, όσο και στον αντίστοιχο προγραμματισμό των μελών του. Κατά την υπό εξέταση περίοδο (2017 – 2019) οι τιμές - στόχοι που ετέθησαν με την ως άνω απόφαση, υιοθετήθηκαν πλήρως από τον Οργανισμό. Ως εκ τούτου, εύλογα εξάγεται το συμπέρασμα επίτευξης του στόχου σε ποσοστό 100%.

3.2 Έσοδα

Μεθοδολογικό σημείωμα: Στην ομάδα των εσόδων επιλέχθηκε να αναδειχθούν τρεις κατηγορίες, σε μία προσπάθεια παροχής ουσιώδους πληροφόρησης για την εξαγωγή συμπερασμάτων και την λήψη αποφάσεων ή προβλέψεων για το μέλλον του Οργανισμού. Η καταγραφή πληροφοριών και αριθμητικών δεδομένων αναλυτικά και με λεπτομέρεια, δεν αντισταθμίζεται με την ωφέλεια από τις συγκεκριμένες πληροφορίες. Αντιθέτως, μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση. Άλλωστε, η εξαντλητική ανάλυση των οικονομικών μεγεθών δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας έκθεσης. Έτσι, στην ανάλυση που ακολουθεί δεν συμπεριλαμβάνονται οι φορολογικές και ασφαλιστικές εισφορές καθώς και το χρηματικό υπόλοιπο. Οι φορολογικές και ασφαλιστικές εισφορές δεν αποτελούν στην πραγματικότητα έσοδα του ίδιου του Οργανισμού, αλλά δημιουργούνται προκειμένου να τις αποδώσει στο δημόσιο. Αποτελούν δηλαδή κονδύλια που διέρχονται από τον Προϋπολογισμό, χωρίς όμως να μεταβάλλουν στην πραγματικότητα την περιουσιακή κατάσταση του Οργανισμού, αφού αντικρίζονται ισόποσα στην ομάδα των εξόδων. Το χρηματικό υπόλοιπο αποτελεί λογαριασμό που μεταφέρεται από την προηγούμενη χρήση και περιλαμβάνει το υπόλοιπο των καταθέσεων στις τράπεζες και τα μετρητά του ταμείου κατά τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους – δεν αποτελεί έσοδο χρήσης.

Πίνακας 8

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ 2017 - 2018 - 2019				ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ	
Εισπράξεις	Απολογισμός σε ευρώ			Σύνολο €	Ποσοστό
	2017	2018	2019		
Ίδια έσοδα χρήσης	18.591.458,39	21.645.746,73	20.915.875,48	61.153.080,60	68,86%
Π.Ο.Ε. έσοδα	3.376.360,49	3.773.335,72	2.453.851,80	9.603.548,01	10,81%
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	7.328.117,52	5.953.469,87	4.774.992,25	18.056.579,64	20,33%
Σύνολο Πόρων	29.295.936,40	31.372.552,32	28.144.719,53	88.813.208,25	100,00%

Από την επισκόπηση των ανωτέρω, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Τα ίδια έσοδα (κατά κύριο λόγο εισφορές χρήσης των εγκαταστάσεων του Φο.Δ.Σ.Α.) αυξάνονται σημαντικά από το 2017 στο 2018, ενώ παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα το 2019. Τα ίδια έσοδα αυξάνονται από το 2017 στο 2018, ως αποτέλεσμα κυρίως της πιο ολοκληρωμένης επίτευξης των σκοπών του Οργανισμού (έναρξη λειτουργίας του ΣΜΑ Ευκαρπίας τον Μάρτιο του 2017), αλλά και της τιμολογιακής πολιτικής. Το 2019 η τιμολογιακή πολιτική παρέμεινε αμετάβλητη, ενώ τα έσοδα επηρεάστηκαν και από την υλοποίηση προγραμματικών συμβάσεων (έκτακτα έσοδα).
- Οι εισπράξεις από έσοδα βεβαιωθέντα κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη (Π.Ο.Ε.) δεν παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα. Παράγοντας που επηρεάζει την είσπραξη των Π.Ο.Ε. εσόδων είναι η χρήση της δυνατότητας ρύθμισης οφειλών, γεγονός που μεταθέτει στο μέλλον την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Φο.Δ.Σ.Α. έναντι των υπόχρεων.
- Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων αφορούν κυρίως στην υλοποίηση τεχνικών έργων υποδομής και μελετών. Παράγοντες όπως η ωριμότητα υλοποίησης των έργων από πλευράς Φο.Δ.Σ.Α., αλλά και η ετοιμότητα του κρατικού μηχανισμού επιχορηγήσεων, συντελούν στην διακύμανση που παρουσιάζεται στις εισπράξεις αυτής της κατηγορίας εσόδων.
- Στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου, οι πόροι του Οργανισμού στην συντριπτική τους πλειοψηφία προέρχονται από ίδια έσοδα χρήσης (σχεδόν 69%). Αν προσθέσουμε και τα έσοδα από απαιτήσεις προηγούμενων ετών (Π.Ο.Ε. σχεδόν 11%), διαπιστώνουμε ότι το 80% των εσόδων του Οργανισμού προέρχεται από ίδιους πόρους, στοιχείο που αποτελεί ένδειξη της λειτουργικής και διοικητικής ανεξαρτησίας του Φο.Δ.Σ.Α.

3.3 Έξοδα

Μεθοδολογικό σημείωμα: Στην ομάδα των εξόδων επιλέχθηκε να αναδειχθούν τρεις κατηγορίες, κατ' ακολουθία των όσων αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο της ενότητας των εσόδων. Έτσι, στην ανάλυση που ακολουθεί δεν συμπεριλαμβάνεται η απόδοση των φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών, ούτε οι προβλέψεις και το αποθεματικό. Οι αποδόσεις φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών δεν αποτελούν στην πραγματικότητα δαπάνες του Οργανισμού, αλλά δημιουργούνται προκειμένου να τις αποδώσει στο δημόσιο. Αποτελούν δηλαδή κονδύλια που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων και αποδίδονται σ' αυτούς. Γι' αυτό άλλωστε αντικρίζονται

ισόποσα στην ομάδα των εσόδων. Οι προβλέψεις και το αποθεματικό δεν αποτελούν πληρωτέες δαπάνες.

Πίνακας 9

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΟΔΩΝ 2017 - 2018 - 2019				ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ	
	Απολογισμός σε ευρώ				
Πληρωμές	2017	2018	2019	Σύνολο €	Ποσοστό
Έξοδα χρήσης	14.883.942,11	17.043.124,13	18.038.272,01	49.965.338,25	66,75%
Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	720.954,38	1.991.315,17	1.210.961,01	3.923.230,56	5,24%
Επενδύσεις	7.793.570,39	6.205.948,34	6.961.430,26	20.960.948,99	28,00%
Σύνολο πληρωμών:	23.398.466,88	25.240.387,64	26.210.663,28	74.849.517,80	100,00%

Από την επισκόπηση των ανωτέρω, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Τα λειτουργικά έξοδα παρουσιάζουν αυξητική τάση από έτος σε έτος. Παράγοντα που επηρεάζει την διαμόρφωση των δαπανών, αποτελεί και η πιο ολοκληρωμένη εκπλήρωση των σκοπών του Οργανισμού μέσω της λειτουργίας συμπληρωματικών υποδομών όπως οι σταθμοί μεταφόρτωσης απορριμμάτων.
- Οι πληρωμές υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη (Π.Ο.Ε.) δεν παρουσιάζουν σχετική σταθερότητα. Το ύψος τους επηρεάζεται από παράγοντες όπως καθυστερήσεις υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών από τους δικαιούχους, ανεπαρκής στελέχωση της Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών, αδυναμίες της οργανωτικής δομής (π.χ. γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών στην Κεντρική Μακεδονία) και λοιποί άλλοι λόγοι δημόσιου λογιστικού.
- Οι δαπάνες επενδύσεων αφορούν σε χρηματοδοτούμενα και μη έργα κατά κύριο λόγο και δευτερευόντως σε μελέτες και προμήθειες πάγιου εξοπλισμού.
- Στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου οι πληρωμές αφορούν κυρίως σε δαπάνες (περίπου 67%). Ο Οργανισμός παρουσιάζει πολύ χαμηλό ποσοστό απλήρωτων υποχρεώσεων από προηγούμενα έτη (περίπου 5%). Οι πληρωμές επενδύσεων αντιπροσωπεύουν το 28% του συνόλου της τριετίας του επιχειρησιακού προγράμματος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Φο.Δ.Σ.Α. καλείται να προετοιμάσει πολύ σημαντικά έργα υποδομής στην διαχείριση των απορριμμάτων, γίνεται αντιληπτό ότι οι επενδύσεις βραδύνουν και ο Οργανισμός αξιοποιεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του, στην διάθεση των απορριμμάτων.

3.4 Επενδύσεις (Τεχνικό Πρόγραμμα και Λοιπές Επενδύσεις)

Το επενδυτικό πρόγραμμα του Φο.Δ.Σ.Α. περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα έργα, που υλοποιούνται μέσω του Τεχνικού Προγράμματος, τις μελέτες, που αφορούν στην εκτέλεση κτιριακών ή άλλων έργων και τις προμήθειες παγίων περιουσιακών στοιχείων (π.χ. εδαφικών εκτάσεων, κτιρίων, μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων κλπ).

Όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα, το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού προγράμματος αφορά σε έργα και μελέτες, ενώ ένα μικρότερο μέρος αφορά σε προμήθειες κινητών στοιχείων.

Πίνακας 10

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2017 - 2018 - 2019				ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ		
	2017	2018	2019	Εκτέλεση	Ποσοστό	Π/Υ
Τεχνικό Πρόγραμμα	7.524.446	6.055.458	5.843.978	19.423.882	92,67%	25.726.361
Λοιπές Επενδύσεις	269.124	150.491	1.117.453	1.537.067	7,33%	7.787.523
Σύνολα:	7.793.570	6.205.948	6.961.430	20.960.949	100,00%	33.513.885

Όσον αφορά στις πηγές χρηματοδότησης των επενδύσεων, δηλαδή στην διάκριση μεταξύ χρηματοδοτούμενων και μη χρηματοδοτούμενων (υλοποιούμενων με ίδιους πόρους) επενδύσεων τα δεδομένα που προκύπτουν είναι τα ακόλουθα:

Πίνακας 11

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 2017 - 2018 - 2019				ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ		
	2017	2018	2019	Εκτέλεση	Ποσοστό	Π/Υ
Χρηματοδοτούμενο σκέλος	7.297.672	5.775.386	4.844.198	17.917.255	85,48%	15.472.003
Μη Χρηματοδοτούμενο Σκέλος	495.899	430.563	2.117.232	3.043.694	14,52%	18.041.881
Σύνολα:	7.793.570	6.205.948	6.961.430	20.960.949	100,00%	33.513.885

Από την επισκόπηση των ανωτέρω, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Το σύνολο των επενδύσεων δεν παρουσιάζει σταθερή τάση από έτος σε έτος.
- Το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων του Οργανισμού αφορά στην υλοποίηση του Τεχνικού Προγράμματος (σχεδόν 93%), ενώ μικρότερο μέρος αφορά σε λοιπές επενδύσεις (προμήθειες οχημάτων, μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού). Αυτό είναι ένδειξη της προτεραιότητας του Φο.Δ.Σ.Α. στην υλοποίηση έργων υποδομής.
- Το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων του Οργανισμού χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (περίπου 85,5%), ενώ το ποσοστό των επενδύσεων που χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους διαμορφώνεται στο 14,5%. Αυτό είναι ένδειξη της καλής οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι ο Φο.Δ.Σ.Α. έχει μηδενική δανειακή επιβάρυνση.

4 Δείκτες Παρακολούθησης

Ένα σύστημα παρακολούθησης δεικτών, ως βασικό εργαλείο αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων υλοποίησης, συμβάλλει στην αποφυγή του κατακερματισμού κατά την παρακολούθηση των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος και στην έγκαιρη διασφάλιση κοινής προσέγγισης μεταξύ τους.

Οι δείκτες επιλέχθηκαν με βάση τα κριτήρια ποιότητας των δεδομένων τους. Της συνάφειας, σαφήνειας, ακρίβειας και συγκρισιμότητας. Οι απαιτήσεις ποιότητας προϋποθέτουν την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών τόσο για την συλλογή και την επεξεργασία, όσο και για την επικύρωση των δεδομένων των δεικτών, ώστε να εξασφαλίζεται η πληρότητα των δεδομένων για κάθε δείκτη. Για τον σκοπό αυτό, τα οικονομικά στοιχεία ελήφθησαν από τις αντίστοιχες αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου έγκρισης των απολογισμών. Για το έτος 2017: απόφ. Δ.Σ. 1/2018 (ΑΔΑ: 6ΙΛΡΟΞΧΝ-ΨΜΖ). Για το έτος 2018: απόφ. Δ.Σ. 1/2019 (ΑΔΑ: 6ΠΟΔΟΞΧΝ-ΟΟΡ), για το έτος 2019: απόφ. Δ.Σ. 2/2020 (ΑΔΑ: ΨΓ4ΠΟΞΧΝ-ΧΡΚ). Τα στοιχεία διάθεσης απορριμμάτων ελήφθησαν από τις αντίστοιχες καταγραφές στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Απορριμμάτων.

Η παρακολούθηση των δεδομένων των δεικτών περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των ακόλουθων απαιτήσεων:

- Την συλλογή των στοιχείων που αφορούν άμεσα το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Δεν περιλαμβάνει συνεπώς δεδομένα για εκτιμώμενα αποτελέσματα. Τα δεδομένα αποτυπώνουν την κατάσταση από την πρώτη μέρα έναρξης υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, έως την λήξη αυτού.
- Την ηλεκτρονική αποθήκευση των στοιχείων ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία τους.
- Την επεξεργασία των στοιχείων.
- Την διαβίβαση των στοιχείων. Η διαβίβαση των δεδομένων γίνεται είτε σε πραγματικό χρόνο, είτε κατόπιν αιτήσεων, ανάλογα με την πληροφοριακή υποδομή που χρησιμοποιείται.
- Την προστασία των στοιχείων. Τα δεδομένα αποθηκεύονται σε τοπική ή και σε κεντρική βάση, ή μόνο σε κεντρική βάση.
- Την ποιότητα των στοιχείων. Η ποιότητα των δεδομένων διασφαλίζεται όταν:
 - υπάρχει κοινή προσέγγιση στην εφαρμογή και την επεξεργασία των δεδομένων (έτσι τα στοιχεία είναι συγκρίσιμα διαχρονικά και μεταξύ τους)
 - γίνονται έλεγχοι αξιοπιστίας και πληρότητας των δεδομένων (συμπεριλαμβάνονται και έλεγχοι στα πληροφοριακά συστήματα)
 - υπάρχει δυνατότητα αναδρομικών διορθώσεων σε περιπτώσεις λαθών
 - υπάρχει διασφάλιση επαρκών ανθρώπινων πόρων σε θέματα παρακολούθησης.

Οι ακόλουθοι δείκτες αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος κατά την περίοδο 2017 – 2019, υπολογίζονται ως άθροισμα των ετών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των μεγεθών στο τέλος του 2017, του 2018 και του 2019. Μ' αυτόν τον τρόπο δίδεται το συνολικό αποτέλεσμα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η κατ' έτος παρακολούθηση πραγματοποιείται στον Προϋπολογισμό και το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης.

Οι ακόλουθοι δείκτες 1 έως 5 μετρώνται σε ποσοστό. Το ποσοστό αυτό, στους δείκτες 1 έως 4 εκφράζει την σχέση μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών. Ο δείκτης 5 εκφράζει την σχέση των πληρωμών ως προς τις εισπράξεις που πραγματοποιήθηκαν.

Οι δείκτες 6 έως 8 μετρώνται σε ευρώ, εκφράζοντας την πραγματοποιηθείσα δαπάνη ανά τόνο απορριμμάτων που διαχειρίστηκε ο Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ..

1. **Ποσοστό (%) εκτέλεσης προϋπολογισμού εσόδων** (Δεδομένα πίνακα 7)

$$\frac{\text{Σύνολο εισπραχθέντων εσόδων (2017 - 2019)}}{\text{Σύνολο διαμορφωμένων προϋπολογισμών (2017 - 2019)}} = \frac{147.257.732}{169.232.889} = 87,0\%$$
2. **Ποσοστό (%) εκτέλεσης προϋπολογισμού εξόδων** (Δεδομένα πίνακα 7)

$$\frac{\text{Σύνολο πληρωθέντων δαπανών (2017 - 2019)}}{\text{Σύνολο διαμορφωμένων προϋπολογισμών (2017 - 2019)}} = \frac{85.518.450}{169.232.889} = 50,5\%$$
3. **Ποσοστό (%) εκτέλεσης προϋπολογισμού επενδύσεων** (Δεδομένα πινάκων 10 ή 11)

$$\frac{\text{Συνολική εκτέλεση επενδύσεων (2017 - 2019)}}{\text{Συνολικός προϋπολογισμός επενδύσεων (2017 - 2019)}} = \frac{20.960.949}{33.513.885} = 62,5\%$$
4. **Ποσοστό (%) εκτέλεσης τεχνικού προγράμματος** (Δεδομένα πίνακα 10)

$$\frac{\text{Συνολική εκτέλεση Τεχνικού Προγράμματος (2017 - 2019)}}{\text{Συνολικός προϋπολογισμός Τεχνικού Προγράμματος (2017 - 2019)}} = \frac{19.423.882}{25.726.361} = 75,5\%$$
5. **Ποσοστό (%) πληρωμών ανά μονάδα εισπραξης εσόδων** (Δεδομένα πίνακα 7)

$$\frac{\text{Σύνολο πληρωθέντων δαπανών (2017 - 2019)}}{\text{Σύνολο εισπραχθέντων εσόδων (2017 - 2019)}} = \frac{85.518.450}{147.257.732} = 58,1\%$$
6. **Συνολικό κόστος διαχείρισης ανά τόνο απορριμμάτων (€/tn)** (Δεδομένα πινάκων 3 και 7)

$$\frac{\text{Σύνολο πληρωθέντων δαπανών (2017 - 2019)}}{\text{Συνολικό τονάζ που διαχειρίστηκε (2017 - 2019)}} = \frac{85.518.450}{2.253.279} = 38,0$$
7. **Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ανά τόνο απορριμμάτων (€/tn)** (Δεδομένα πινάκων 3 και 11)

$$\frac{\text{Χρηματοδοτούμενο σκέλος επενδύσεων (2017 - 2019)}}{\text{Συνολικό τονάζ που διαχειρίστηκε (2017 - 2019)}} = \frac{17.917.255}{2.253.279} = 8,0$$
8. **Καθαρό ενιαίο κόστος διαχείρισης ανά τόνο απορριμμάτων (€/tn)** (Δείκτης 6 - δείκτης 7)
 Συνολικό κόστος διαχείρισης απορριμμάτων ανά τόνο απορριμμάτων $= 38,0 - 8,0 = 30,0$
μείον Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ανά τόνο απορριμμάτων

5 Διαπιστώσεις – Προτάσεις - Επισημάνσεις

Η Έκθεση Αξιολόγησης είναι ένας σημαντικός παράγοντας επιτυχίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω της οποίας:

- Μπορούν να προσδιοριστούν τα εμπόδια, οι περιορισμοί κατά την υλοποίησή του και οι πιθανές διέξοδοι.
- Ενισχύεται η συμμετοχή όλων των μερών.
- Επικεντρώνεται καλύτερα ο σχεδιασμός και η εκτέλεση του Επιχειρησιακού Προγράμματος στις ανάγκες του Οργανισμού και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
- Δημιουργείται ένα κλίμα συζήτησης μεταξύ των συμμετεχόντων περί των προβλημάτων που αντιμετωπίστηκαν κατά την εφαρμογή του και την ανταλλαγή προτεινόμενων λύσεων.
- Είναι δυνατόν να αναπροσαρμοστούν οι μέθοδοι και οι διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί.

Ως γενική διαπίστωση, αναφέρεται το γεγονός ότι το 2017 ο Περιφερειακός Σύνδεσμος διένυε μόλις το τέταρτο έτος λειτουργίας από την σύστασή του και μόλις το πρώτο έτος από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης και την έγκριση της απογραφής έναρξης. Οι παράγοντες αυτοί, δυσχεραίνουν την ανάλυση οικονομικών και άλλων στοιχείων και την αξιολόγηση της συμβολής τους στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Φο.Δ.Σ.Α., καθώς κατά τα πρώτα διαχειριστικά έτη ενός Οργανισμού δεν υπάρχει ομαλότητα – κανονικότητα στην λειτουργία του, ούτε και συγκρίσιμα στοιχεία προηγούμενων ετών.

Στο τέλος του 2019 ολοκληρώθηκε ο τελευταίος χρόνος εφαρμογής του Επιχειρησιακού Σχεδίου. Ο Οργανισμός οφείλει να αξιοποιήσει τις εμπειρίες του παρελθόντος για την ανάπτυξη μελλοντικών μηχανισμών σχεδιασμού, παρακολούθησης και υλοποίησης των αρμοδιοτήτων του. Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώνονται οι ακόλουθες προτάσεις οι οποίες θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά την σύνταξη και παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της επόμενης δημοτικής περιόδου:

- Οι στόχοι του προγράμματος θα πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, ρεαλιστικοί, αρκούντως φιλόδοξοι και χρονικά καθορισμένοι, ώστε να μπορούν να αξιολογηθούν οι δράσεις ως προς τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι άξονες προτεραιότητας θα πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια και να περιλαμβάνουν συγκεκριμένα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία. Σε αντίθετη περίπτωση, η έλλειψη συγκεκριμένης στοχοθέτησης, συνεπάγεται την αδυναμία εξαγωγής γενικών συμπερασμάτων ως προς τους τομείς δυσλειτουργίας στο σύνολο των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- Η ύπαρξη ενδιάμεσων βασικών σταδίων υλοποίησης είναι απαραίτητη προκειμένου να καθίσταται δυνατή η αντιπαράβολή των απολογιστικών μεγεθών με τους στόχους, ώστε να εξάγεται αξιόπιστα η εικόνα της πραγματικής προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων.
- Κατά την διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η συμμετοχή όλων των βαθμίδων διοίκησης είναι απαραίτητη. Η συμμετοχή των υπηρεσιακών παραγόντων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση, θα πρέπει να είναι μόνιμη.

- Σε ό,τι αφορά στην παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, προτείνεται να συσταθεί ομάδα έργου και να αναπτυχθούν κατάλληλα εργαλεία αξιολόγησης αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, θα εντάσσεται και η διάδοση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων. Αυτό θα συμβάλει στην ενεργοποίηση των υπηρεσιακών παραγόντων, στην ενίσχυση των συνεργασιών και στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οργανικών μονάδων.
- Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν στην επικοινωνιακή προσέγγιση των δραστηριοτήτων του Οργανισμού και την ανατροφοδότηση, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με ευρύτερη δημοσιοποίηση και καλύτερη στόχευση, ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη προβολή και δημοσιότητα και να δίδεται η δυνατότητα ευρύτερης συμμετοχής.

Οι ανωτέρω προτάσεις θα συμβάλουν θετικά στην ικανότητα του Οργανισμού να χρησιμοποιήσει τις επιδόσεις ως εργαλείο αποτίμησης της αποδοτικής εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η τελική έκθεση αξιολόγησης, διαμορφώθηκε εν μέσω της κλιμάκωσης της πανδημίας COVID-19, η οποία προκάλεσε ύφεση στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020. Η πανδημία αποτελεί έναν καινούργιο παράγοντα που εντείνει τα προβλήματα, κυρίως των αστικών κοινωνιών, της καθημερινότητας των πολιτών, της τοπικής οικονομίας και της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Η ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών, προβάλλει κρισιμότερη από ποτέ, για την ασφάλεια και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, τη διευκόλυνση της επαφής αυτών με τις υπηρεσίες, αλλά και τη βιώσιμη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος. Ο Φο.Δ.Σ.Α. Κ.Μ. κινήθηκε και θα συνεχίσει να κινείται στην τροχιά αυτή.